

Rusija išče posojila-Senzacionalna obravnava v Rumuniji

SOVJETSKA VLADA V RUSIJI SPREMINJA SVOJO POLITIKO Z ZUNANJIM SVETOM. — TUDI RUSI SO ZA OMEJITEV OBOROŽEVANJA, ZATO POŠLJEJO ZASTOPNIKE NA SEJO V ŽENEVO.

Pariz, Francija. — Rusija se je odločila, da bo sodelovala v Ženevi na seji, ki se bo odprla 30. novembra, na kateri bodo zastopniki narodov razpravljali o pomembnem vprašanju, namreč o razoroževanju. Doslej se je držala Rusija proč od sličnih zborovanj pri Ligi narodov. Odkar pa je Vel. Britanija začela ščuvati druge narode proti njej, čuti osamljenost vedno bolj in bolj, zato pa ji ne kaže drugega, kakor sodelovati, kamor jo vabijo narodi, ki so člani Društva narodov. Ko se bo komisija za razoroževanje v Ženevi sestala skupaj, bo torej zastopana poleg Zed. držav tudi Rusija. Važno je to, ker težko je kaj ukreniti, ko se rešujejo tako važni problemi, kot razoroževanje, če niso zastopani vsi narodi. To pa tudi pomeni, kakor sodijo nekateri, da je prvi korak moskovske vlade, za pristop k Društvu narodov.

Ker že deset let ne obstojajo več nobene zveze med Zed. drž. in Rusijo, je tudi trgovina med obema deželama zelo nazadovala. Poglejmo prenehala, pa ni. Zadnje čase so tudi ameriški trgovci uvideli, da so na škodo, ker so verjeli, ko se je od začetka reklo, da bo sovjetska vlada v Rusiji padla. Danes so Američani drugega mnenja in gledajo le na to, kako bi si prisvojili ruski trg. Je pa tudi še druga zapreka pri tem, ki močno tare Rusijo. To je, ker nima denarja, zato pa išče kredita. Tročki je na seji eksekutivnega komiteja tretje internacionale govoril o tem, za kar je tudi bil izključen iz komiteja. Rekel je, da Stalin vodi komunistično stranko v prepad in da živi danes Rusija samo od milosti Nemčije. Oni dan, ko Nemčija odpravi kredite, bi Rusija morala napovedati bankrot.

Res je, da Nemčija pomaga s krediti Rusiji, a to je vse premalo, zato pa išče vse povsod privatna posojila.

KRIZA V TEKSTILNI
INDUSTRIJI.

Boston, Mass. — Delavcem so odtrgali od plače pri eni tekstilni tovarni v Lowell, pri neki drugi pa nameravajo z obratom prenehati in stroje prepeljati v neki drugi kraj na jugu. Massachusetts tovarne so prikrašale delavce za 10 odstotkov pri plači, prizadeti pa jih imajo pri obratovanju.

Delničarji Appletown kompanije, ki so imeli sejo v Bostonu, so dovolili ravnateljem svoto \$780,000 za prepeljavo strojev iz Lowell in Anderson, Miss. in za zgradbo novih tovarniških poslopj v Andersonu.

Vzrok, ki ga kompanije navajajo za redukcijo delavskih plač, je ta, da so primorani to storiti, da znižajo stroške, ki jih imajo pri obratovanju.

Opozorjajte svoje prijatelje in znanca na zanimive povesti v "Amerikanskem Slovencu!"

MANOILESCUJEVA
OBRAVNAVA.

Kraljica Marija pozvana za pričo. — General Averescu bo zagovarjal Manoilescuja. — Član kabineta protestira proti vladnemu postopanju.

Dunaj, Avstrija. — Veliko zanimanje vlada za obravnavo Manoilescuja, katerega so prišli v Rumuniji, ko je imel pri sebi pisma princa Karla, bivšega rumunskega prestolonaslednika, ki se je odpovedal prestolu in živi v Parizu. Manoilescu je obdolžen veleizdaje. Zagovarjal ga bo bivši premier, general Averescu. Obdolženec bo prosil kraljico Marijo, da bo pričala za njega, in sicer kot glavna priča. Manoilescu je tudi poslal prošnjo rumunskemu poslanstvu v Pariz, naj preskrbi potrebna izpričevala in dokaze od princa Karla.

Omenjena obravnava, kakor kaže, bo velika senzacija, kajti kaj priče bodo poleg kraljice Marije, tudi drugi odlični politiki. Nekateri bodo tudi sodelovali kot prosekutorji. Obravnava ima sicer ta namen, da se bo razjasnil položaj glede zarote, vrnitve princa Karla v Rumunijo.

Manoilescu je izjavil pri zaslišanju pred preiskovalnim sodnikom, da se njega ne more obdolžiti politične zarote. Rekel je, da je tudi sedanjí premier Bratianu sam že nesel pisma politične vsebine preko meje. Resnica je, tako pravi Manoilescu, da sem prenašal šifrirana pisma, a to je bilo potrebno, ker sedanja vlada odpira privatna pisma.

Neki član parlamenta, z imenom Madgearu, obsoja postopanje vlade in protestira, ker vlada zaplenjuje brzojavke, ki prihajajo iz inozemstva in zatira inozemske liste, da v Rumuniji prav ničesar ne vedo, kaj se godi po svetu, in kakšna mnenja imajo ljudje drugih narodov, o Rumuniji.

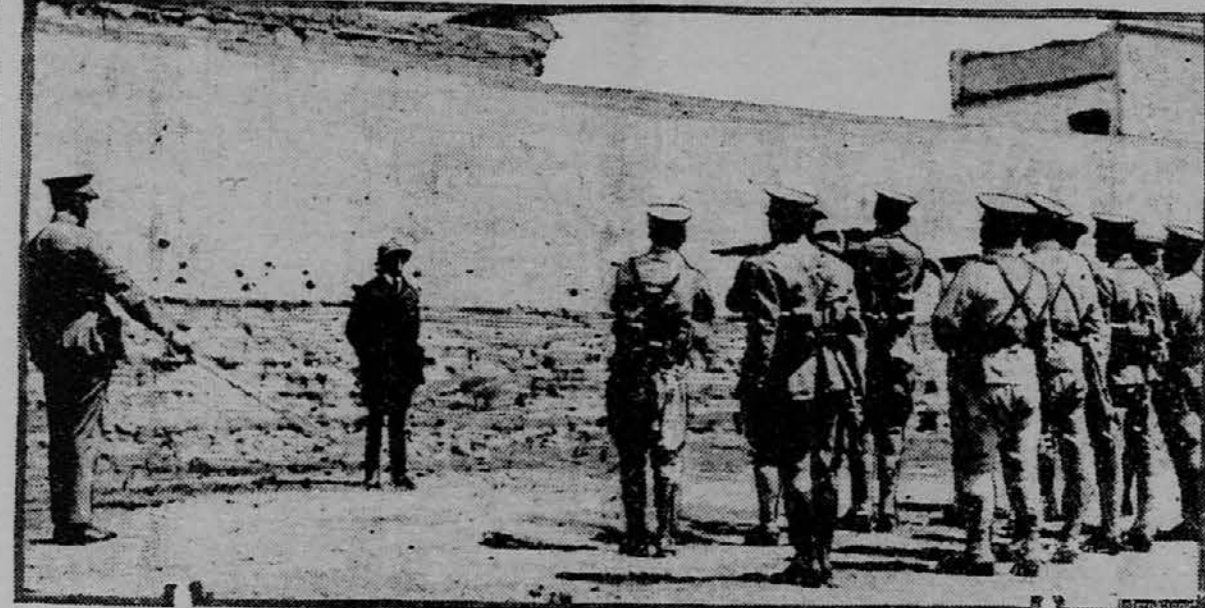
Po zadnjih aretacijah je bilo zopet nanovo več kmetov, karlistov, vrženih v ječo. Glavno mesto je Bratianu popolnoma obkrožil z vojaškimi četami.

VELIKA EKSPLOZIJA;
\$200,000 ŠKODE.

Chicago, Ill. — V ponedeljek zjutraj je nastala eksplozija pri Austin Roller kompaniji na 155 in Commercial ave. Štirje kotli so eksplodirali in tri poslopja so popolnoma razdejana. Škoda je cenjena na \$200,000, en gasilec je zadobil pri gašenju težke poškodbe, ni upanja, da bi okreval. Štirje gasilci so bili lahko poškodovani. Kaj je bilo vzrok nesreči, poročilo ne pove.

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

USMRTITEV UPORNIŠKEGA GENERALA V MEHIKI.

Alfredo Rueda Quijano, poveljnika šestindvajsetega polka, ki se je pridružil upornikom in bil ujet, vidimo na sliki, ki je bila vzeta par sekund, predno je bil usmrten.

ZEDINJENE DRŽAVE IN
MEHIKA.

Zedinjene države si bodo prizadevale dobiti novo trgovinsko pogodbo z Mehiko. Poslanik Morrow bo takoj pričel s pogajanj.

Mexico City, Mehika. — Le malo se je spremenilo v Mehiki, kar se tiče tamošnjih življenjskih pogojev. Zed. drž. James R. Sheffield, pa do sedaj, ko je nastopil novi poslanik, Dwight W. Morrow. Ko je Sheffield zapustil Mehiko, so se bali Mehikanci, da ne bodo Zed. drž. poslale novega poslanika, radi postopanja Callesove vlade, ki škoduje pripadnikom Zed. drž., kateri imajo velike vsote denarja investiranega v Mehiki. Sedaj pa, ko je prišel novi poslanik, tudi ne kažejo posebnega veselja. Listi niso dogodek, ko je poslanik izročil poverilne listine predsedniku Callesu, omenili kot važen. Sicer je pa tudi Morrow le malo govoril, ko se je predstavil Callesu, tudi Callesov odgovor je bil kratek.

Ta hladnost od strani Mehikancev do Zed. drž., pa menda ne bo zapreka, novi trgovinski pogodbi med Mehiko in Zed. drž., za katero se namerava pogajati novi ameriški poslanik z mehiško vlado. Poleg trgovinske pogodbe, si bo prizadeval Morrow, obe republiki zbližati tudi prijateljsko.

ALBANSI SE KLANJAJO
FAŠIZMU.

Rim Italija. — Ko se je vršila slavnost pete obletnice fašizma, se je pokazalo, kako tesna vez obstoji med vlado Zoguja in italijanskimi fašisti. Albanski uradniki so se oficijelno udeležili slavnosti v italijanski koloniji v mestu Tirana. Rim je na to ponosen, ker je to prvič, da bi kakšna inozemska vlada slavila fašistovski režim.

PRINCEZINJA VERA PREMINULA.

Nice, Francija. — Princezinja Vera, sestra italijanske kraljice Helene, je v svoji vili v mestu Cap D'Antibes, umrla.

KRIZEM SVETA.

Washington, D. C. — Pri preiskovanju motornih vozil v armadi Zed. drž., se je izkazalo, da ne odgovarjajo sedanjim razmeram. Vojni tajnik Davis priporoča težke trucke, ki bi tudi bili hitrejši kot so sedanji.

Chicago, Ill. — Kardinal Mundelein je v nedeljo posvetil novo St. George visoko šolo v South Evanstonu. Šola ima prostora za 1,000 dijakov in je stala \$1,000,000.

Atene, Grčija. — V nedeljo je neki anarhist streljal na grškega predsednika, admirala Paul Konduriotisa, zadela ga je glava, rana pa ni nevarna. Napadalec so prijeli.

Providence, R. I. — F. Longo, star 18 let, je pri pretepu med igralci footbolla, zadobil tako težke poškodbe, da je istim podlegel. Njegovega 17 letnega tovariša, Luilupa Lupoja so zaprli, obdolžen je, da ga je on tako silno udaril po glavi.

Barcelona, Španko. — Pri bikoborbi v tukajšnjem mestu je žival nataknila na svoje rogove znamenitega matadorja, Juana Belmonteja. Upanje imajo, da bo okreval. Med občinstvom, ki je gledalo bikoborbo, je bila tudi španska kraljica Viktorija.

PRVI JAFONEC IMENOVAN
ŠKOFOM.

Rim, Italija. — Rt. Rev. Gennaro Hayasaka, je bil v nedeljo imenovan škofom. On je sedaj prvi Japonec, katoliški škof. Tozadevne ceremonije so se vršile v cerkvi sv. Petra, kjer je novi škof dobil od papeža Pija XI. prstan. Pri ceremonijah je bilo navzočih okrog 40,000 oseb.

PODKURILA V PEČI Z
BANKOVCI.

Kittanning, Pa. — Peter Zaslensky, je dvignil iz banke svoje prihranke, vse kar je imel, namreč \$5000, da bi si kupil hišo. Denar, ko ga je prinesel domov, je položil v star časopis in ga pustil v kuhinji. Šele pozneje, je ženo opozoril, kam je spravil denar — bilo pa je že prepozno, kajti žena je časopis, ne vedoč, kaj je notri, pomašila v peč in ga zažgala. Prihranki, za katere se je bilo treba truditi več let, so bili v trenutku uničeni.

SPREMENBE V ITALIJAN-
SKEM KABINETU.

Grof Volpi, drugi najbogatejši mož v Italiji, si je kot finančni minister pridobil bogatstvo. — Mussolini prevzame posle finančnega ministra.

Rim, Italija. — V fašistovski vladi v Italiji se je te dni veliko spremenilo. Trije ministri in štirje pomožni tajniki v kabinetu ministrskega predsednika Mussolinija, se morajo umakniti s svojih mest. Med temi je tudi grof Volpi, ki si je v času, ko je bil finančni minister, pridobil veliko bogastvo, tako da velja danes za drugo najbogatejšo osebo v Italiji. S tem si je nakopal mnogo sovražnikov, dasi je bil najposobnejši finančni minister, kar jih je še bilo pod fašistovskim režimom.

Finančno ministrstvo bo sedaj s pomočjo komiteja bankirjev vodil premier Mussolini sam. Grof Volpi bo pa poslan v Washington, kot italijanski poslanik. V bližnji bodočnosti pa namerava Mussolini oddati ministrstvo za notranje zadeve svojemu najboljšemu prijatelju, Turattiju, tajniku fašistovske stranke.

Grof Volpi si je zadnje čase kot finančni minister nakopal med bankirji mnogo nasprotnikov, kajti pomagal je le bankam, s katerimi je bil sam v zvezi, kar mu je pomagalo, da si je pridobil tako veliko bogastvo.

VELIKI GOZDNI POŽARI.

Nashville, Ind. — V severnem delu Brown okraja, so gozdni požari opustošili 2000 akrov gozda in plameni ogrožajo Morgantown ter več poletnih hiš je v nevarnosti. Škoda, ki so jo požari povzročili doslej, je ogromna, ne ve se pa kaj še bo, ker se ogenj silno širi. Ljudje kopljejo jarke in si prizadevajo preprečiti nadaljnega divjanja ognja. Ogenj so zažgali nedeljski turisti, ki so neprevidno ravnali z njim, ko so kuhali na prostem. Ker v tem kraju že več tednov ni deževalo, je vse suho, kar je vzrok, da se ogenj tako naglo širi. Veliko škodo trpijo tudi farmarji, ki se bavijo s sadjerejo.

Iz Jugoslavije.

URADNIKI IN VPOKOJENCI TARNAJO RADI NIZKIH PLAČ V JUGOSLAVIJI, TUDI DUHOVNICI TRPE POMANJKANJE. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Pismo iz Like.

Veliko je pritoževanje jugoslovanskih uradnikov in vpokojencev ki dobivajo tako slabe plače, da ne morejo prehranjevati svojih rodbin. Pa tudi v duhovniških krogih niso na boljšem, kar nam priča naslednje pismo iz Like:

Duhovniki v Liki dobivamo 637 Din draginjskih doklad in 29 Din redne plače. Kako naj ves mesec živim s tem, ko pa moram samo za postrežbo dati 250 Din, a življenjske potrebe moram dražje plačati kakor v mestu. Maš nimam skoro nič. Imam travnik, da bi redil kravo, pa je ne morem kupiti. Ali je to življenje za akademsko naobraženega duhovnika? Gozdar brez šol ima mnogo večjo plačo kakor župnik. Ali ni vnebovpijoča krivica, da si duhovnik ne more kupiti niti obleke, da si ne more nabaviti brevirja in drugih knjig, da ne more ničesar poslati svojemu potrebnemu očetu in materi.

Pravoslavni duhovnikom se godi mnogo boljše. Moj tovariš, pravoslavni parok (župnik), ima mesečne plače za doklada 670 Din, parohijala 700 dinarjev, državne podpore za gornjekarlovsko škofijo mesečno 250 Din. Kakor mi je pravil, jim bo sedaj povznan parohijal na 1400 Din. Poleg tega prejema draginjske doklade za sorprogo, ki je učiteljica in sama prejema 1300 Din mesečne plače.

Ne tarnamo samo mi na Liki, ampak tudi duhovniki zagrebške nadškofije v bivši Vojni Krajini, ki imajo še manjše draginjske doklade. Pa tudi mnogi duhovniki v Sloveniji vprav stradajo. Ali ni že skrajni čas, da se odpravi ta krivica in sramota?

Ne rečem, da se naš episkopat ni zavzemal za to, saj je storil kar največ mogoče. Krive so bile prejšnje framasansko razpoložene vlade. Če sta kljub temu pravoslavni episkopat in njihovo duhovniško društvo dosegla vsaj svojemu kleru primerno plačo, zakaj bi se ista ne dosegla tudi za katoliški kler?

Odlikovanje vina.

G. dek. upravitelj in duhovni svetnik Ivan Šketa, župnik pri Sveti Marjeti niže Ptuja, in g. Jakob Poljanec, posestnik in župan v Zagajcih sta dobila za vino, razstavljeno na vinski razstavi v Ptuju, diplomu s pohvalo. Saj je haloško vino zares izborno. To priznanje naj bo vzpodbuda drugim, da še oni z umnim kletarstvom povzdignejo že itak dober sloves haložana.

Livarna za umetnine v Belgradu.

Po prizadevanju kiparja Sr. Stojanovića se je v Belgradu ustanovila livarna za umetnine. Strokovnjaki so prišli iz Zagreba. Livarna je doslej vlila Stojanovičev spomenik za Nevestino, delo profesorjev Roksan-

dića in Valdeca ter mnogo drugih manjših umetnin.

Umrl je

v Kočevju posestnik J. Jonke. Pri pogrebu je navadno nosil vselej križ. Dalje je 5. okt. preminul gostilničar Franc Verderber.

Jubilej.

Dne 10. okt. je belgrajska univerza na svečani seji proslavila osemdesetletnico rojstva in 60letnico književnega dela velikega srbskega javnega delavca in pospeševalca narodnega zdravja dr. Milana Jovanovića-Batuta. Minister za narodno zdravje dr. Aca Savić je slavljencu čestital in mu naznanil, da ga je kralj odklikoval z leno sv. Save. Dekan zagrebške medicinske fakultete dr. Radosavljević je slavljencu čestital v imenu te fakultete in mu naznanil, da ga je profesorski zbor izvolil za častnega doktorja.

Prenos ostankov nemških vojakov.

Na prošnjo nemškega poslanika v Belgradu je ministrstvo za vere dovolilo, da se izkopljajo ostanki nemških vojakov v raznih krajih Južne Srbije in prenesejo na nemško vojaško pokopališče v Veleus. Ostanke v Štipu so že izkopali in prenesli v Veleus.

Smrtna kosa.

V Št. Ilju pod Turjakom je umrl 8. oktobra g. Valentin Urbancelj, p. d. Črnjak, posestnik v Dovžah. Rajni je bil oče 11 otrokom.

Umrl je

dne 11. okt. nenadoma od kapi zadet znani posestnik Bernard Bevc, po domače Drnovšek, iz Lok pri Blagovici. — Isti dan je pa povozil cestni nadzornik g. Seljak domačina tudi iz Lok, Franca Morela, s svojim motorjem in ga takoj odpeljal v bolnico, ker je hudo poškodovan in ima nogo zlomljeno.

ŠIRITE AMER. SLOVENC
DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd
Vsa denarna posojilstva bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire samo včeraj pošljite po teh le cenah:

500 Din.	\$ 9.40
1,000 Din.	18.50
2,500 Din.	46.25
5,000 Din.	92.00
10,000 Din.	182.00

100 Lir. \$ 6.20
200 Lir. \$12.10
500 Lir. \$29.25
1000 Lir. \$57.50
Pri večjih svotah poseben popust. Poštnina je v teh cenah že vrata.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vsprejeti cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejemamo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POSILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:
ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,
453 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list
v Ameriki.
Založen leta 1891.

Izdaja vsak dan razen nedelje, pon-
deljka in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098.

The First and the Oldest Slo-
venian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098.

Harčnine	Subscriptions:
Za leto leta \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evrope:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto 6.00	For one year 6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

POZOR: Številka poleg Vašega naslova na listu zna-
či, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino to-
čno, ker s tem veliko pomagajte listu.

DOPIŠI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na ured-
ništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu
je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se na ozira. — Rokopisov
uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

mo slov. duhovnika uredniku A. S.

Velečenjeni gospod urednik:—

Vaše članke pod naslovom: "Uredniku Prosvete pod nos"
in pod naslovom: "Ali naj slovenski delavci poslušamo socia-
listične Orfeje", sem čital zelo pazljivo. Reči moram, da Vi
socialiste dobro poznate. Vaše vrstice so me marsikaj poučile
o naših ta rdečih, katerih kot duhovnik, ki z njimi ne pridem
v dotiko, toliko ne poznam.

Zdaj vidim jasneje, kaka zlobnost vodi te naše odpadle
slovenske sinove. Sami imajo nemirna srca, pa še svoje bliž-
nje ne morejo pustiti v miru. Zalostna jim majka!

Vaše članke ljudje berejo radi, ker so pisani priprosto,
za priproste ljudi. Mnogi zdaj šele socialiste temeljito po-
znajo. Sem prepričan, da bodo dobri rojaki zdaj bolj pazili,
komu bodo zaupali vodstva bodisi pri društvi ali kje drugje.

Meni so se ti dve Vaši razpravi tako dopadli, da resno
priporočam, da bi jih izdali v brošuri. Tekst bi se lahko malo
opillil in bila bi to zelo podučna knjižica za naše, med katere
socialisti stalno prihajajo kot volkov v ovčjih oblekah. Od
svoje strani bi bil pripravljen prispevati za to \$10.00. Pre-
miselite, če bi se dalo to izvesti.

"Amerikanski Slovenec" je zdaj res list, ki je zanimiv.
Držite ga na tem visku. Ljudem ugaja in ga radi bero. Vsi
drugi listi so nekam preveč vsakdanji.

Dopisi v Amer. Slovenceu so zanimivi, samo nekateri pre-
dolgi. Naj bi bili dopisniki bolj kratki, pa tembolj jedrati.
Je škoda prostora za kako prazno pripovedovanje. Seveda
razumem, da je v takih slučajih zamera, če se črta ali striže,
vendar se bodo polagoma že navadili tudi na to pravilnost.
Poskusite polagoma.

Zelo modro ravirate tudi, da se držite proč od bojev v last-
nih vrstah. Načelni boj proti nasprotnikom le nadeljuate z vso
silo, dokler nasprotnikom naših načel in prepričanja ne poru-
šite zadnjega zakopa. Zato je naš list tukaj. Prepira v last-
nih vrstah se pa varujte, kajti to ljudem preseda. Naj bo Am.
Slovenec nad vsemi drugimi v tem oziru in videli bote, da na-
rod bo Vas vsikdar spoštoval in bo Vam hvaležen.

Sprejmite te moje skromne nasvete in videli bote, da bo-
do Vam vsikdar v korist. Obenem pa tudi moje čestitke k Va-
šemu junškemu boju z rdečkarji, katerim ne ostanete nobe-
ne na dolgu in jih tudi temeljito razkrinkujete. Nadaljujte v
tem duhu!

Sprejmite moj iskren pozdrav,
Vaš v Xtusu,

(Sledi podpis.)

OPOMBA UREDNIKA:—Veleč. gospodu, ki mi je postal
to pismo, iskrena hvala za njegove krasne nasvete in čestitke.
Njegov podpis sem odtegnil, ker mi je veleč. gospod to pismo
pisal osebno in ne za objavo. Vendar vsebina pisma se mi zdi
pa tako bogata, da ga vsled tega objavljam, seveda brez pod-
pisa, da vidijo čitatelji, kakšno mnenje je naše častite duhov-
ščine do našega lista.

Vatikan o rimskem vprašanju.

"Osservatore Romano" podaja v uvodniku stališče Vati-
kana do rimskega vprašanja. Pravi, da se ne sme misliti, da
so nastopile vsled uljudnega tona, ki je zavladal med Vatikano
in rimsko vlado, tudi že res prijateljski odnošaji med
obema.

Vatikan vstraja slej ko prej na rešitvi rimskega vpraša-

nja. Ni sicer treba, da bi bila papeževa država obnovljena v
prejšnjem obsegu, toda obnovljena mora biti in Italija, ki je
neodvisnost papeža uničila, je moralno dolžna isto zopet ob-
noviti. Tu ni nobenega kompromisa.

Italija to stori tem lažje, ker je majhna papeževa drža-
vica ne more niti najmanj ogrožati. Vatikan ne zahteva no-
bene garancije od drugih veselil za nedotakljivost te države,
ker se obnovev papeževe suverenosti tiče samo sv. stolice in
rimske vlade.

Vatikan upa, da bo pravičnost italijanskega naroda po-
skrbela za pravilno rešitev.

O SV. MISIJONU, KI SE BO
VRŠIL V SHEBOYGANU.

Sheboygan, Wis.

Ravno danes me je obvestil
č. g. misijonar, da pride v She-
boygan 19. novembra. Sv. mi-
sijon se začne v nedeljo, 20.
novembra pri prvi sveti maši,
torej ob osmi uri. Nadaljni
red se oznani tedaj. Misijon
bo vodil nam že vsem znani
štajerski rojak č. P. Odilo
Hajnssek. Gotovo vam je še do-
bro v spominu. Bil je tukaj, ko
smo zadnjič imeli prvo sv. ob-
hajilo in 40urno pobožnost.

Kaj je sv. misijon? Sveti mi-
sijon je tako velika sreča in
milost za vsako župnijo, da ko
bi se ljudje tega zavedali, bila
bi vsaka slovenska cerkev veli-
ko premajhna ob tem času. Ob
času sv. misijona dobri, usmi-
ljeni Bog kliče, vabi, prosi svo-
je verne otroke, kakor tudi ne-
zveste naj se vrnejo nazaj do-
mu, nazaj k Bogu, nazaj k O-
četu.

Klical bo pa tudi nekdo drug
in sicer prav z močnim glasom:
"Proč, proč od Cerkev! Cerkev
vam ne da nič itd. In kdo je ta?
Hudobni duh in njegovi po-
močniki.

Ali ravno oni, ki bodo v tem
času najbolj pomagali satanu,
ravno ti, ako se bo primerilo,
da bo eden ali drugi izmed njih-
ovega tabora umrl: nesprav-
ljen z Bogom, bodo najbolj
gnali in energično postopali, da
mora njihov somišljenik biti
pokopan cerkveno z vsemi mo-
gocimi paradami. — Ali dragi!
Pomisli, kaj bi pomagalo mr-
tvecu vse? Ravno toliko, če mu
obesi največje dragulje, oble-
češ najlepše obleko, vse to mu
ne da nobene koristi ne lepote.

Sv. misijon je tudi za dobre
katoličane velika milost. Dobri
se v sv. misijonu še bolj utrdijo
v verskem prepričanju. Store
odločne sklepe tudi v bodoče
biti dobri, praktični katoličani.

Spomnite se nazaj, kako je
bilo pred leti doma, ko vas je
dobra mati kot male dečke ali
deklice za roko peljala v cer-
kev k misijonskim pobožno-
stim. Ako bi bila tvoja dobra,
blaga mamica sedaj tukaj v
Sheboyganu in bi prišla k tebi,
prišla te za roko in rekla:
"Sin, hčerka moja, pojdi z me-
no, greva k misijonu." Ali bi
imel toliko poguma in rekel
tvoji verni dobri mamici: "Ne,
ne grem. Misijon ni zame." —
Marsikatero slovenske matere
ljubeče srce trohni že v hlad-

nem grobu. A ljubezen do sina,
do hčere, povspela se je više
nad zvezde — v nebesa. Od
tam te njeno ljubeče srce za-
sleduje na tvojih potih, prosi
za častni in še bolj večni blagor
tvoj. Prosi Boga, da bi ji sledil
po poti, katero je ona hodila
— pot sv. vere. Marsikatero
slovenska mati pa onkraj mor-
ja z utrujenimi koraki hodi
dan za dnevom proti vaški far-
ni cerkvi k sv. maši, da tam
moli za svojega sina, nepozab-
ljivo hčer v tujini. V teh dneh,
dragi Slovenci, pokažite, da
ste vredni sinovi in hčere tak-
šnih vrlih, vernih, v dobrem
neugnanih mater, naj jih že
krije hladna gruda, ali če še
njih ljubeče srce bije za vas.

Gotovo ima vsak kakega
znanca ali prijatelja, ki pa ni
tam, kjer bi moral biti. Bodite
mu sedaj res pravi, zvesti pri-
jatelj — njegov angelj varuh.
Povabite ga prijazno, prosite,
naj se udeleži sv. misijona z
vami. Bog vam bo že na tem
svetu bogat plačnik za to. Ni-
kdo pa naj se nikdar ne da od-
vrniti od tega vsled hujškanja
in oporekanja drugih. Mogoče
bo ta sv. misijon zadnji za mar-
sikoga. Zame? Zate? Bog to
zna. In potem sledi ali kazen
ali plačilo, kaj zaslužimo.

Pred malo leti imel je neki
celjski misijonar P. P. misijon
v neki župniji blizu Maribora.
Udeležba je bila ves čas mi-
siona nepričakovano dobra. —
Blizu cerkve bil je premožen
kmet, obenem gostilničar. Ta
se ni udeleževal misijona in
skušal še druge odvračati. Ni
se mu posrečilo. Pa se je bahal
in govoril: "Imam polne sode
vina, poln hlev živine, polje
dobro kaže in travniki; meni
ni treba, da plazim okrog po
cerkvi in brišem cerkveni prah.
Z vsem kar želim, sem dobro
preskrbljen. — Imel je dobro,
verno ženo, a nič otrok. A siro-
ta je kljub bogastvu imela
bridke ure vsled brezbožnosti
njenegega moža. Tudi sedaj ga
je prosila, naj vendar ne bo
tak in gre v cerkev vsaj k
sklepni pobožnosti misijona.
Vse zastoj. V odgovor je do-
bila le bogokletne besede. —
Molčala je in šla v cerkev. Še
isto noč prihruje hud vihar.
Blisk za bliskom šviga po tem-
nem nebu. Grom odgovarja
tresku in bobnenju. Ploha se
vlije. Zabliska se, zasveti se
obzorje, strela udari v gostilni-
čarjevo hišo. Hitro je vse v pla-

menu. Ljudje prestrašeni hite
na pomoč. Zastoj. Vnela so
se gospodarska poslopja in
hlev. Tu pribeži ves zbehan iz
hiše bogati gostilničar in vpi-
je: Rešite živino! Sam hiti v
hlev, da bi jo rešil — prepozno.
Komaj prestopi hlevni prag, se
vdere strop s senom, zasuje hu-
dobnega krčmarja in nedolžno
živino.

Pripovedoval je to sam misi-
jonar, ki je vodil misijon in bil
priča tega.

Bog ne plačuje vsako soboto.
Rev. J. Cherne.

DA, PREMALO ZANIMANJA

La Salle, Ill.

Z zanimanjem sem čital Mr.
Antona Okoliša dopis iz Bar-
bertona, O., v našem priljublje-
nem Amer. Slovenceu. Taki do-
pisi so zelo podučni in rojaki
bi jih morali z največjo pozor-
nostjo čitati.

Da, Slovenci se vse premalo
zanimamo za politično plat živ-
ljenja po naših naselbinah. Ka-
kor v Barbertonu, prav tako je
tudi pri nas. Ko dobimo račun
za davke, tedaj se jezimo, češ,
poglej, kako nas šraufajo. Ali
tedaj, ko je čas, da bi se kaj
naredilo, da bi nas ne mogli ta-
šraufati, takrat se pa ne zani-
mamo.

Ko smo postali državljani
Združenih držav, se je nam da-
lo vso pravico ameriškega dr-
žavljanstva. Ob volitvah imamo
državljanji volilci v rokah svo-
jo moč. Tedaj smo mi gospo-
darji in kakor ta dan gospoda-
rimo, tako je potem do pri-
hodnjih volitev. Ako pa mi ne
znamo ali se morda celo ne za-
vedamo svoje politične moči,
potem ni nihče drugi kriv, ka-
kor mi sami, da se nam tako
godi, saj mi sami tako volimo
in tako hočemo. Kaj bi se jezili
na oblasti, ker smo mi sami si
postavili tako postavbo in
oblast.

V našem mestu je velika pro-
paganda te dni, da se naredi v
mestu takozvani Soldier Me-
morial Park, ki bo posvečen
spominu padlih vojakov. Vse
to je prav in bo dalo mestu re-
lepše lice in lep park bo ponos
mesta. Park bi se nahajal bli-
zu Joliet ceste na 11. cesti bli-
zu bolnišnice. Toda pomisliti
moramo, da tak park bo stal
precej denarja. Treba ga bo
tudi vzdrževati, treba bo imeti
najete ljudi vrtnarje, da ga
bodo gojili. Treba bo posebne-
ga odbora, ki bo stvar nadzo-
roval in vodil. Vsi ti bodo pla-
ženi. Kdo bo plačal če ne obči-
na. In kdo plača občini? Me-
ščani, lastniki zemljišč in hiš
pri posebnih davkih. Zato je
treba temeljito premisliti, kako
bo za voliti. Za one, ki žive o-
krog parka, bo to res nekaj
krasnega. Njih posestva bodo
pridobila na vrednosti. Kaj pa
posestva na drugem koncu me-
sta? Ta seveda ne bodo tega
deležna. Davke bomo morda
plačevali pa vsi enako po pro-
porciji lastnine? Zato je treba
dobro premisliti volilec pred-
no bomo volili.

Slovenci se premalo zani-
mamo za politično življenje. Le
ravno pred volitvam malo oži-

vimo, potem pa se ne zmenimo
mnogo. Treba bi bilo delati
stalno. Na vsak način moramo
gledati Slovenci, da pri prihod-
njih mestnih volitvah dolimo
v mestni odbor enega svojega
rojaka. Ako smo sami premalo-
številni, naredimo kompromis
s kako drugo narodnostjo, re-
cimo s Poljaki. Na ta način, da
se mi zavežemo pomagati pri
kaki drugi stvari njim, naj se
oni zavežejo nam, kar mi
hočemo, na ta način bi prav
lahko imeli stalno v mestnem
odboru svojega lastnega com-
missionerja. Politiko je pač
treba stalno proučevati, le če
bomo poznali dobro politični
položaj, bomo tudi vedeli, kaj
si lahko priborimo in kaj ne.

Danes nismo Slovenci več to,
kar smo bili včasih. Naši mla-
di možje so tukaj rojeni Slo-
venci, znajo jezik, imajo izo-
brazbo, ni nobene težave, da
ne bi kakega izmed teh potis-
nili pri volitvah skozi. Toliko
Slovencev kot nas je tukaj, bi
morali imeti tudi več naših lju-
di v službi v mestnih uradih.
Seveda, ker nismo zastopani v
mestnem odboru, tudi nihče za
nas ne dela. Ako dobimo svoje-
ga rojaka v odbor, se bo tudi
tu izboljšalo. Zakaj se ne bi
poslužili pravic, ki nam grede?

To se mi je zdelo vredno na-
pisati, ko sem prečital Mr. O-
kolišev dopis v št. 210 Amer.
Slovencea tudi o naši naselbini.
Pozdrav vsem čitateljem!
Opazovalec.

KAJ JE NOVEGA PRI SV. JO-
ŽEFU V FOREST CITY?

Forest City, Pa.

Zadnji teden smo imeli silno
deževje, kar lilo je od 16. pa
do 21. oktobra, tako da smo
bili že veseli, da smo na hribu.
Od 21. naprej imamo pa lepo
toplo vreme, kar že več let ne
pomnimo. Daj Bog, da bi bilo
še več let takih. Zares prav le-
po indijansko poletje imamo.

Tukaj v cerkvi sv. Jožefa
sta si obljudila dosmrtno zve-
stobo Mr. Andrej Nick in Miss
Julia Drašler. Priči sta bila Mr.
in Mrs. Drašler. Poročne obre-
de so izvršili naš domači č.
župnik F. M. Jevnik. Nevesta
je pred leti bivala tukaj na
Brownale, zadnje čase pa več
let v Clevelandu. Ženin pa je
služil v vladni službi v Panama
Canal Zone. Na ženitovanjsko
potovanje sta se podala v Cle-
veland, O., in ko se vrneta, se
ugnezdita pri ženinih starši-
h na Hocen Street. Mlademu
paru želimo v novem stanu o-
bilo sreče in blagoslova!

Mr. in Mrs. Joe Centa iz Wa-
shingtona, D. C., sta bila na
obisku pri starših v Vandlingu.
Na obisk so se podali te dni
v Johnstown k svojim sorodni-
kom Mr. O. Kotar, Mr. in Mrs.
Tedesko in Mrs. A. Lavtar in
sin, vsi iz Vandlinga.

Da bo 23. novembra v naši
naselbini velika veselica, je bi-
lo že enkrat omenjeno v tem
listu. Za ta dan se vsi zelo pri-
pravljamo in vse občinstvo se
vabi k obilni udeležbi.

V naši naselbini se večkrat
oglasijo tudi štorčija in zdaj se
je oglasila pri družini Mr. in
Mrs. Tomažič v Brownale,

Lawndalskima abderitoma.

Menda nihče pod svetlim soln-
cem, prav gotovo pa med Slo-
venci ne, nima tako hude bo-
lezni domišljavosti, na kakor-
šni tako hudo trpita Zafrknik
in Volek. Grozno sta študira-
na! Kar glavi jima bota eksplo-
dirali. Look out, sodrugi, da ne
bo kdo ranjen. Jeriču sta "do-
kazala" petdeset laži?! In
vendar nobene. Berem in berem,
kaj da sta ovrгла — prav
nobene! Kakšne fakte sta pri-
bila? Kakšne, pravim? Nobe-
nih, razven faktov, ki pokazu-
jejo, da sama lažeta kakor dva
cigana. Ali res mislita uboga
lawndalska abderita, da se s
figami priblija fakte?! E, je
treba pa že precej dobre in tr-
de žeblje rabiti, da se z njimi
fakte priblija. To pa tudi vsej
slovenski javnosti pove, kje je
originalna domovina figovcev!
Uboga Lawndija je v tem ozi-
ru "overpopulated country".
Ubogi Lawndiji moje simpati-
je!

Poglavje o "figovcih".—Za-
frknik in Volek imata od ne-
kdaj že to srečo, da kamenje,
ki ga mečeta v druge, odletuje
nazaj in to naravnost v njihove
butice. Tako bo tudi s "figov-
ci". Zafrknik in Volek naj po-
vesta slovenski javnosti, če ni-
so v rdečih flikah obljudovali,
ko se je nabiralo za milijonski
fond, da bo šel denar za usta-
novitev jugoslov. republike in
za odrešenje zaslužnih brat-
tov in sester v Primorju in na
Goriškem. Ste to obljudovali
ali niste? Pa ste se držali svoj-
jih obljub, oziroma ste jih sku-
šali izvesti? Ste jih?! Vidite,
takim možem pravimo figovci!
Taki ljudje niso samo figovci,
marsikdo bi jih imenoval nar-
avnost, sleparje, ker tega ne
store, kar narodu obljudijo. —
Bratci, komu gre zdaj "figov-
ska" medalja?!

Tehten razlog. "Prepričan
sem, da radio časopisov nikdar
ne bo popolnoma izpodrinil."
— "Zakaj ne?" — "Ali si mo-
reš predstavljati, kako bi se z
radiem podkurila peč ali pa
vanj zavijale klobaze?"

Ne verjamem mu. Mož (na
smrtni postelji): "Boš videla,
Mina, čez noč bom umrl." —
Ona: "Nikar ne prerokuj! La-
ni si mi tudi obljudil nov klo-
buk, pa le ni bilo nič..."

Ker sta se poznala. — Sod-
nik: "Dozdeva se mi, da sem
vas že nekoč videl." — Obto-
ženec: "Seveda ste me, vašo
hčer sem počeval v petju." —
Sodnik: "Pet let težke ječe."

katerim je pustila za spomin
krepkega sinčka. V tej družini
je vseh skupaj pet otrok. Dru-
žini moje čestitke.

Pozdrav vsem čitateljem te-
ga lista!
Poročevalec.

Rev. K. Zakrajšek, O.F.M.:

MOJI SPOMINI.

Samo Špancev je bilo blizu deset
tisoč. Poleg omenjenih je bilo veliko Angle-
žev, Ircev, Nemcev, Poljakov, prav veliko
tudi Amerikancev. Videli smo tam tudi ve-
liko nigrov iz Afrike. Tako sva prav slabo
naletela in bi nikomur ne svetoval več iti
v Lurd na take praznike.

Moliti skoraj ni bilo mogoče. Kamor sva
se hotela stisniti, da bi nekoliko pomolila,
so ljudje neprestano hodili sem ter tja in
sva bila na poti.

Pri toliki množici in pri tolikem dirinda-
ju se pa ne da pobožno moliti. Celi dan sva
tudi iskala prilike, da bi prišla prav k vot-

lini in mimo skale, katero je posvetila pre-
sv. Devica s svojimi nogami. Pa je bilo ne-
mogoče. Do deset tisoč ali še več ljudi se
je drenjalo tam. Enkrat, popoldne je to
bilo, sva čakala v vrsti celo uro, pa nisva
prišla na vrsto.

Ko sva tam vsaj nekoliko pomolila, šel
sem v cerkev, če se bo našla kaka prilika
za maševati. V zakristiji se za duhovnike
sploh niso zmenili. Tam je bila škatlja s
hostijami, tam so bili prtiki za kelih. —
Vsak duhovnik ki je prišel, je vzel hostijo
in prtček, potem si pa šel iskat oltar, da bi
maševal. Obše! sem celo cerkev Rožnven-
sko, kjer je ob strani petnajst oltarjev, ki
predstavljajo pethajst skrivnosti sv. Rož-
nega venca. Toda pri vsakem je en duhov-
nik maševal, eden mu je stregel, pri obha-
jilni mizi je pa čakalo pri vsakem, pet, šest
ali še več duhovnikov, da bodo prišli na
vrsto.

"Zdaj sva pa dobra do opoldne," sem re-
kel materi.

Vendar imel sem srečo. Vstavl sem se
pri zadnjem oltarju. Bilo je blizu devetih.
Od devetih so pa imeli francoski "scoutje"
svojo slovesno sv. mašo v tej cerkvi. Ko so
prišli "scoutje" v paradi v cerkev, je pa
vseh šest duhovnikov, ki so čakali pred
menoj na sv. mašo, odšlo k "scoutom". Naj-
brže so bili njih voditelji in so morali biti
ž njimi.

Ostal je tam samo duhovnik, ki je ma-
ševal, duhovnik, ki mu je stregel in jaz.
Ko je duhovnik končal sv. mašo, oblekel
se je drugi, ki mu je stregel, jaz sem šel
pa hitro streči, da sem imel tako pravico
tako za njim maševati.

Tako sem v dobri pol uri prišel že na
vrsto. Imel sem torej srečo, ki je bila pa
edina ta dan. Drugače je šlo pa celi dan
narobe in je bila najina božja pot le bolj
površna in v drenju.

Velika sv. maša "scoutov" je bila nekaj
krasnege. V cerkvi je bilo koralno sv. ma-
šo nekako tisoč fantov, krasno in natančno

in tako točno, da še nikdar nisem čul tako
lepega proizvajanja koral kakor tukaj.
Tudi obnašanje fantov je bilo jako vzgled-
no. Na, tu imaš zopet "brezversko" Fran-
cijo! Pa jo razumi, če jo moreš! Jaz je
ne!

Ko sem odmaševal in sva prišla le s te-
žavo iz prenapolnjene cerkve, bilo je na
tisoče "scoutov" tudi zunaj, ki niso mogli
vsi v cerkev.

Prav v istem času je bila pontifikalna
sv. maša Špancev zunaj cerkve pri enem
izmed novih oltarjev, ki so pod rampami,
katerih zadnjič še ni bilo. Tu je imel sveto
mašo španski kardinal. Pelo je vse ljudstvo
zopet latinsko. Vendar je bilo pa tukaj
težko voditi ljudsko petje, ker je bilo to
zunaj in so se množice neprestano pomi-
kale sem in tja.

Šla sva k zajutreku. Le s težavo sva
pred nekim hotelom na cesti našla dva pro-
stora prazna, da sva mogla popiti vsak
eno kavo. Nato sva šla takoj zopet nazaj

v nadi, da bo sedaj kaj več prostora. Pa
je bilo še slabše. Prišli so med tem novi
vlaki in nove množice so se vsipale proti
cerkvi. Le s težavo sva se prerila do "Pis-
cin", kjer so kopali bolnike. Ko sva prišla
tja, bili so na vrsti bolniki iz Portugalske.
Cela dolga vrsta jih je bilo. Bilo je že
enajst ura, pa jih je dolga vrsta še čakala,
da pridejo na vrsto. Ali se je kak žudež
zgodil ta dan, nisem mogel izvedeti. Zopet
sva poskušala priti do jame, pa je bilo zo-
pet zamaženo.

Ob dvanajstih sva šla v hotel k obedu.
In tukaj — zopet vse prenapolnjeno. Dolgo
sva morala čakati, da so naju postregli.
"Morda bo sedaj več prostora pri jami!"
Pojdiva sedaj tja," sva rekla. Pa je bilo
isto. Bolnike so še vedno kopali. Še vedno
vsi niso prišli na vrsto. Pred jama je bila
gnječa, kakor dopoldne. Vendar sva se po-
stavila v vrsto in se skušala preriti nekoli-
ko naprej, pa ni šlo.

(Dalje:)

Slovenska Ženska Zveza.

Rev. K. Z.

Noben pokret v naši ameriški slovenski javnosti ni tako važen in razveseljiv, kakor je ustanovitev Slovenske Ženske Zveze. O, zakaj se ta korak ni storil že vsaj pred petnajstimi leti! Že takrat, ko sem skušal spraviti na noge Zvezo katoliških Slovencev, ko sem razširjal po misijonih in v listu "Ave Maria" materinska in dekliska društva, sem mislil in videl, kako velikanskega pomena za naš napredek na vse poljih bi bila organizacija našega ženstva.

Kar berite članek v "Ave Maria" pod zaglavjem "Slovenska žena". Govoril sem z več rojaki in rojakinjami o tem, pa ni bilo nikjer zanimanja za to delo. Nismo imeli pred vsem med ženami dovolj inteligentnih žena, ki bi bile zmogljive na akcijo začeti in izpeljati. Saj je bilo še z ženskimi društvi pri jedrni krizi. Naše žene so si nakopavale na vrat cele luče "bordažev" in garale za par centov kakor sužnji. Niso imele časa ne za molitev, ne za čitanje, ne za kaj drugega, kakor za samo trdo suženjsko delo. Ko sem hodil leto za letom prvih deset let ameriškega življenja po slovenskih naselbinah in po hišah vabil ljudi k spovedi za velikonočni čas, kako me je dostokrat srce bolelo, ko sem videl to suženjsko našega slovenskega. Videl sem lahko tudi naprej, na posledice, ki se bodo gotovo preje ali sleje pokazale.

Zato sem leto za leto klical našemu ženstvu, da naj se organizira. V materinskih družinah sem videl edino sredstvo, prebuditi naše matere in žene, da bi se zavedle svojega poniževalnega stališča, v katerega padajo v takih razmerah.

Toda mati, ženstvo je drevo, ki rodi našo prihodnost; kakršno je pa drevo tak bo sad. — "Ali morete fige brati s trnja?" vprašuje sam Gospod.

Pa se ni dalo in se ni dalo ničesar začeti.

Nekaj časa, dve ali tri leta je kazalo, da se bo morda dalo kaj začeti. V "Ave Maria" leta 1917 št. 8 najdem v imeniku materinskih društev že 12 podružnic. Na podlagi te bratovščine smo mislili izpeljati žensko organizacijo. In v prav tej številki sem v članku "Materinska društva! Čemu?" pojasnil uzroke, zakaj moramo organizirati ženstvo, če hočemo zboljšati naše razmere in program dela teh organizacij.

Pa odmev? ...

Cas se ni bil zrel. Ženstvo naše je še spalo. Veliko teh materinskih društev, ustanovljenih med misijoni v letih 1915, 1916, 1917 je kmalu zaspalo in danes jih ni več.

Ko bom imel čas, bom nekoliko natančneje posegel v to dobo in opisal stališče našega ženstva takrat, ker bo gotovo poučno za našo organizacijo glede njene prihodnosti.

Tako je bilo do lanskega leta. Ženstvo je spalo in garalo dalje in prepuščalo vse naše javno življenje mozem. Kako bi bilo vse drugače, ko bi bili imeli krepko organizacijo že preje, bi se socializem ne bil tako razpasel po naših naselbinah, bi bile naše cerkve na drugem stališču kakor so.

Ženska podpira tri vogale v hiši, pa tudi v javnosti. Kjer je žena, tam je mož, kjer je mati, tam so otroci. Mislite, da bi se bilo posrečilo našim rdečim sleparjem tako slepiti naš narod, ko bi bilo naše ženstvo prebujeno? Kar zasledujemo naše javno življenje zadnjih 25 let, pa bomo videli. Kdor količjak pozna naše razmere, mi bo dal prav. In teh razmer ni treba presojevati morda po kaki veliki naselbini. Ko govorim o razmerah med nami v Ameriki, mislim splošno, mis-

lim na one stotine slovenskih naselbin, kjer ni slovenskega duhovnika, ali kjer so ga dobili šele zadnja leta.

Kadar namreč pišem takole o naših razmerah — pa mi kdo brene pod nos katero velikih naselbin. Gospodje, to so izjeme, to so dve, tri, štiri. Ko se gre za dvesto, tristo drugih, kaj pomenja pet ali šest? So velike, največje? Kaj to? Vzemite število oseb. Te naselbine pomenjajo par tisoč; kje je večina?

Zato pravim še enkrat: vedno bolj in bolj bo ameriški Slovenec spoznaval velikansko napako, da nismo že preje mislili na organizacijo našega ženstva v Ameriki in kako prav so imeli oni, ki so ga hoteli izpeljati.

Leta 1925 se je začelo delovati za drugi poskus organizirati ameriške kat. Slovence v nepodporni organizaciji. — Urednik Amer. Slovenca je začel delovati za ustanovitev "Prosvetne Zveze", to bi bil nekako drugi poskus za "Zvezo kat. Slovencev". Pa zopet se ni posrečilo. Velikanska škoda! Upal sem takrat, da bodo voditelji morda srečnejši in izpeljali, kar smo poskušali pred leti, pa se ni posrečilo, in da bodo tako zopet organizirali tudi ženstvo. Pa tudi to ni šlo.

Šele 1926. leto je bilo tako srečno, da je ta ideja vendar prodrla in našla dovolj inteligentnih, dalekovidnih in zavednih žena, da so začele misliti na to živo potrebo našega javnega življenja. Ob enajstih uri je sicer začeto to delo, ob času, ko smo začeli Slovenci v Ameriki že umirati svojo narodno smrt. Vendar še ni vse zamujeno. Še ob enajstih uri je dovolj dela in še to zadnjo uro se bo dalo izpeljati in narediti veliko in tudi še veliko zamujenega popraviti.

Sam Bog je hotel, da so bili dogodki v Pittsburghu neposredni povod ustanovitve Slov. Ženske Zveze in jo tudi omogočili. Začela je ena izmed naših najbolj inteligentnih in delavnih slovenskih žena v Ameriki, Mrs. Prislend iz Sheboygana, ki ima smisla ne samo za domači lokal, ne samo za podporno stran našega javnega življenja, temveč tudi za prosvetno delo, ki se je med nami popolnoma zanemarilo. Pa tudi če ona bi ne dosegla ničesar, ko bi ne bila našla v Chicagu več enako inteligentnih in navdušenih tovarišic, žena v društvu Kršč. Žena in Mater, pred vsem pa v društvu Marije Pomagaj KSKJ. Žene, kakor Mrs. Gottlieb, Mrs. Kobal, Mrs. Čeranič in druge so razumele klic Mrs. Prislend in čutile enako potrebo ženske organizacije.

In tako imaš, ameriško slovensko ženstvo, tu svojo organizacijo, na katero si lahko ponosno. Komaj eno leto obstoji, pa je že tako napredovalo! Vse slovenske žene cele Amerike, pod njeno okrilje! Tu ni treba šele premišljati, ker za to ni časa, tu treba kar pristopiti.

Tebi pa, dična Ženska Zveza, pošiljam iskrene pozdrave in zahvaljujem se vsem ustanoviteljicam za ta krepke korake. Čast Vam! Časi so veliki in resni in slovenska žena, ti si pokazala, da jih razumeš!

Krepko naprej in neustrašeno. Na pravi poti ste! Pravi je način, katerega ste uvedle. — Uspeh bo gotov. Naprej!

—
"BUBI" GLAVICE SO DRAGE

Ni več nam možkim, ko moramo v brivnicah čakati dolgo časa, da pridemo na vrsto, ker je preveč žensk, ki krajejo brivcem dragoceni čas. Sicer ga pa dobro plačajo, kajti lansko leto so ženske izdale za svoje "bubi" glavice brivcem \$150,000,000.

—
ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

Moja sodba o Slovenski Ženski Zvezi.

V listu Amer. Slovenec, kjer se bodo čitale tudi moje vrstice, že dalj časa zasledujem navduševalne, spodbudne ter agilne članke, dopise in klice ženskega spola pod zastavo nove organizacije Slovenske Ženske Zveze.

Vrta predsednica iste, Mrs. Marie Prislend, me je večkrat piknila, češ: "Kaj pa Vi molčite? Ali ni naša organizacija vredna tudi vaše besede? Ali ni to, kar je koristno in potrebno za izobrazbo in oživiljenje ženstva vredno vseh dobro mislečih mož, da jo javno priznajo?!"

Da, sestra Prislend je imela prav, ko mi je očitala moje molčečnost in dolgo premišljevanje, ali boljše rečeno odlašanje, povedati kaj jaz mislim o Ženski Zvezi.

Da se opravičim tega greha, naj mi bo dovoljeno izraziti par besedi v zagovor.

Ob rojstvu te ženske zveze je bilo najbolje molčati, ker se je ista rodila baš takrat, ko je bilo vse navskriž razburjeno, ko smo dolžili in obsojali eden drugega po konvenciji ali na konvenciji storjenih napak.

Pa še druge predsedke smo imeli. Strah nas je bilo in bali smo se, da je to zarota napram naši Jednoti. Je že tako v naravi, da prav radi sodimo ter obsojamo druge, vedno vidimo pred očmi kaj sličnega, da se nekdo dviga napram nam, vsi smo taki ali take narave in radi tega je med nami toliko nesloge in nezaupanja, kar škoduje skupnemu napredku naroda.

Jaz za mojo osebo nisem nikoli obsodil ustanovitve te zveze iz stališča ženske katoliške zavednosti. Takoj ob ustanovitvi sem rekel: "Kar več takega se med nami pojavi, toliko močnejši bomo katoličanje postali." To sem utemeljil na temelju drugih narodov, kateri so šli kot priseljenci precej let pred nami isto pot in so stopali naprej in navzgor po istih stopnicah, kakor stopa naš čvrsti zavedni narod slovenski v Ameriki.

Čez nekaj let se bo reklo: "Zakaj se ni enaka Zveza ustanovila že poprej?" Koliko več bi že bili dosegli, ko bi jo imeli že prej!

Tako smo vedno rekli potem, ko smo nekaj ustanovili ali vpejali dobrega, dasiravno smo ob ustanovitvi istemu nasprotovali in isto pobijali iz svoje slabosti navade in nezaupnosti, kar izvirja iz naše slabe prirojene navade. Tako se lahko izrazim dokler govorim to, kar mi veleva srce. Seveda, ako hočem biti ozkosrčen in bojazljiv ter sebičen, lahko tudi jaz kritiziram, mogoče sem tudi jaz spočetka dvomil in majal z glavom, češ: Kaj pa je še tega treba, saj imamo že toliko organizacij, da je že vsega preveč. To je že res, pa je vendar še vedno za eno dovolj priložnosti. In vendar se bodo še nove ustanovljale, če se še tako istim ustavljam ali jih obsojam.

Na stališču, kakor se je ustanovila Slov. Ženska Zveza, je po mojem mnenju O. K., in sicer je dobro došla med Slovence v Ameriki, bila je potrebna in bo mnogo koristila. To bomo spoznali pozneje, ko bo rodila na katoliško-narodnem polju dober sad.

Strah in dvomi, da je bila ista ustanovljena iz maščevanja napram K. S. K. Jednoti, naj se umakne iz glave vsakega dobrega katoličana!

Nikar biti tako otročjega mišljenja in tako kratkega pogleda v daljšo bodočnost našega naroda! Bodimo rajši hvaležni ter ponosni, da smo v tem na katoliško-narodnem polju zopet malo bogatejši, močnejši ter da se lahko z drugimi kosamo ali jim prednjačimo.

Da me bo cenjeno občinstvo lažje razumelo, zakaj da trdim

Kaj pa za zamoremo sami z mo-

take trditve, naj navedem, da v duhu gledam na dve strani, iz katerih zajemam te skromne vrstice, ki jih stavim čitateljem v prevdarek.

Na eni strani vidim slovensko ženstvo tako zvane "naprednosti", ki pa v resnici ni naprednost. Čitam po časopisih, ki niso časopisi za v katoliške hiše, članke in dopise pisane od žensk, da je človeka sram (da se tako izrazim), ki jih čita. Čitam o organizacijah in klubih slovenskih žena, ki ne odgovarjajo cilju in namenu katoliške družbe ali družine. Zakaj ne bi tudi slovenska katoliška žena bila vredna stopiti na dan in plan po širni Ameriki za slovenski katoliški napredni življenj!

Na drugi strani pa imam pred seboj žive dokaze drugih nam sorodnih narodov, ki se odlikujejo v tem daleč in daleč pred nami. Za vzled bom rabil samo en mali narod: slovaški, ki se odlikuje od drugih v Ameriki.

Menda ga ni enakega v Ameriki; majhen po številu pa velik po delih edinstva in katoličanstva, osobito pa po katoliških organizacijah. Hinač bi bil, ako bi to zamolčal povedati in ako bi tega ne hotel vzeti za vzgled.

Slovaki v Ameriki, lahko trdim, da so najboljši katoličani, to ne more nikdo zanikati, kdor le ve, kako so organizirani. O njih se malo ve o naprednih ali radikalnih organizacijah, da bi obstojale med njimi. Ve se pa veliko, kako močno so organizirani v katoliških podpornih organizacijah, pa tudi drugače zavednih in narodu koristnih.

Naj bo tu navedeno samo par slučajev, ki so se tekom tega leta vršili v Clevelandu. Dasi so stotisoč močne organizacije moškega in ženskega spola katoliške organizacije, je tekom leta imela 30letnico slovaška ženska organizacija v Clevelandu v mestnem Auditoriju, ki je največji v Ameriki in ki stane samo za eno prireditelstvo 10 tisoč ljudi službi božji, katero so imeli clevelandski škof Rt. Rev. Joseph Schrembs. Vsi časopisi v Clevelandu so povzdigovali čast tega malega naroda ter pisali o udeležbi tega zavednega in naprednega naroda.

Ali ni to živ dokaz, kako pametno je bilo, da so te ženske organizirale svojo organizacijo o pravem času? Ali ne mislite, da je ravno to mnogo in veliko pomagalo, da je ostal ta narod katoliški? Jaz sem kar živo prepričan: DA! Jaz živim v ozki zvezi s Slovaki in poznam razmere in duh tega naroda in lahko trdim, da so ženske, ki ga držijo ohranjenega v katoliški zavednosti.

Zopet ta teden pred par dni so Slovaki zopet imeli velik dan, o katerem so zopet pisali naši clevelandski ameriški časopisi in katerega so zopet posetili prevz. škof Schrembs za slovesno sv. mašo v cerkvi sv. Andreja, ki je baš tik naše farne najbližja. To je bil dan tako zvan: "SLOVAK FEDERATION". Namen tega dneva je bil, da otvorijo kampanjo za višjo šolo — kolegij, da si tako preskrbijo svojih duhovnikov za bodoči obstoj svojega naroda.

Ali mislite, da bi bilo kaj sličnega mogoče, ako ne bi imeli več katoliških, osobito pa ženskih organizacij? Da, da, to je tisto kar dela narod v korenini močan: ženska organizacija, ako je ista prava. Mati je tista, ki daje življenje in odgoje otroku in matere so tiste, ki dajejo življenje narodu in ga naredi ali obdrže kakršen je, to jaz vidim pri Slovaki, drugače ne bi mogel kaj sličnega pisati.

Kaj pa za zamoremo sami z mo-

škimi organizacijami, ali če tudi imamo eno organizacijo, v kateri so ženske enakopravne z nami? Kako je bilo še takrat, ko se žensk nismo imeli v Jednoti? Koliko življenja so nam pridobile za jednoto! S tem pa kot narod še ne smemo biti zadovoljni. Potrebujemo rasti na vseh straneh in se jačiti, organizirati v različne grupe, da se pripravimo kot prava armada, ki obstoji iz več grup, ena grupa je lahko tu in tam napadena, udarjena in prizadeta, druga, ki je v istem duhu organizirana, bo prvi stala ob strani v vsakem slučaju moralno in gmotno. Nikakor ni tukaj strahu, da je taka organizacija nevarna; nikakor ni treba govorničenja, da je celo nepotrebna, ker ima blag namen. Kdor bi tako trdil, ta ne vidi v bodočnosti in ne vidi potrebe več zavednosti v javnosti od strani katoličanov v organizacijah. Jaz člo trdim, da bi s tem, ako se protivimo novi ženski zvezi, naravnost škodili samim sebi in v resnici pravemu narodnemu in katoliškemu napredku.

Ako tudi pride do tega, da s časom postane podporni organizacija, je to le v korist naroda. Vprašam, ali se ni rodilo že toliko podpornih organizacij iz našega naroda? In koliko je pa katoliških? Drugim nismo oporekali, imajo življenje in obstoj. Pa še se bodo rodile nove poleg teh, ki jih že imamo. Vsaka organizacija je narodu eno stopinjo navzgor. Za nas katoličane je pa ta nova ženska zveza naravnost lestvica do višje stopinje, do daljšega življenja našega katoliškega slovenskega življa v Ameriki, tako sodim jaz. Sicer pa v nadi in željah, da bo S.Ž. Zveza obstajala in sodelovala v najožjem stiku s K.S.K. Jednoto in v duhu kat. Cerkve, roka v roko, ker drugače bi bila njena ustanovitev le varanje naroda.

Za odkrite besede naj mi nikdo ne šteje v zlo, kajti štel sem si to v dolžnost povedati. Mnogo uspeha in napredka Vam želi

A. Grdina v Clevelandu, O.

KAKO DOLAR RASTE.

William Stellema, Holland, Mich., sadjerejec, je naložil v banko en dolar, katerega ne bo nikoli več videl. Na banki mora, po njegovem naročilu, ostati 500 let, naker se bo glavica z obrestmi vred razdelila med njegove moške potomce. Ker je marsikdo radoveden, koliko bodo v tem času znašale obresti, je skrbni računar tudi objavil, in sicer, en dolar v 500 letih z obrestmi bi prinesel \$2,900,000. Pa to ni veliko, če se pomisli, da bodo tudi njegovi moški potomci se pomnožili v tistem številu, da bo vsak izmed njih dobil le majhen del zapuščine.

PRIČAKOVANJE NOVIH FORDOV.

Iz Detroita poročajo, da i. maj v delu nove Forde, ki bodo prekašali vse dosedanje mašine na trgu. Zanimanje za nje je tako veliko, da je 125,000 kupcev jih že naročilo in dalo nekaj denarja naprej, da si jih še niso videli. Četr milijona oseb je pa te nove kare naročilo, niso pa dali depozita.

KAKO SE JE IZNE-

BILA REVMATIZMA

Vedoč po svojih lastnih izkušnjah, koliko človek trpi, kateri ima revmatizem, je Mrs. Hurst, ki živi na 204 Davis Ave., F-101, Bloomington, Ill., tako hvalečna, da si prizadeva, kjer le more, se drugim trpečim povedati, kako se lahko iznebijo teh bolečin na čisto priprost način kar na svojem domu.

Mrs. Hurst nima ničesar za prodati. Samo izrečite ta oglas in ga pošljite z Vašim imenom in naslovom njej; ona bo prav z veseljem poslala potrebno navodila čisto brezplačno. Pišite takoj, da ne pozabite.

V boj za zmago J.W.Mally-a!

Cleveland-Collinwood, O.

Se nekaj trenutkov nas loči od odločilnega dneva, ko se pokaže, ali smo mi v resnici tudi takšni, kot se hvalimo. V torek, dne 8. novembra bo tista odločitev, kjer se pokaže zavednost clevelandskih Slovencev in naša narodna plemenitost. Slovenski delavci smo si postavili priljubljenega James W. Mallyja za svojega delavskega kandidata. Ze sama njegova dobrodušna osebnost nam garantira, da je on pravi in edini zastopnik 4. okraja, kateri se bo energično zavzel za naše koristi in nam v resnici tudi pomagal. Znano je, kako deluje Dr. Mally na narodnem polju že dolgo vrsto let; znano je tudi njegovo nepristransko delovanje v kulturnem življenju clevelandskih Slovencev. Negleda na versko ali politično prepričanje, kjer se je šlo za povzdigniti ugled slovenskih delavcev, tam je Dr. Mally kot zaveden Slovenec prisrčno na pomoč. Nekateri hočejo sicer njegove usluge in zasluge hinavsko prikriti, toda tisoče in tisoče slov. delavcev jasno pričajo, da je Dr. Mally eden izmed tistih plemenitih mož, ki se svetijo na galeriji delavskih bori-teljev. V trenutku odločitve se nam vsiljuje iz zgolj strankarskih imenov drugi kandidat, čigar ime je bilo dosedaj javnosti nepoznano. V teh resnih trenutkih odločitve očitajo v svoji strankarski zagrozenosti grehe enemu, medtem ko jih oni sami nosijo cel koš narodnih grehov na hrbtu. Rojaki, ne pozabimo, da je Dr. Mally edini slovenski kandidat četrtega okraja, ki ima vse prednosti biti izvoljen; ne pozabimo, da je Dr. Mally pravi in edini kandidat četrtega okraja, ki bo zastopal delavca v mestnem svetu. Dr. Mally bo tudi gotovo izvoljen, ako mu vsak slov. delavec, vsaka slovenska žena zaupa prvovrstni glas in naredi vsak številko eden (1) pred njegovim imenom.

Clevelandski Slovenci, ako hočete imeti dostojno razsvetljavo po vaših ulicah in cestah, ako hočete imeti cestno železnico od Waterloo Rd. do skrajne mestne meje in ako hočete imeti pravega in plemenitega moža, ki se bo energično pogajal za vaše pravične zahteve, naredite številko 1 pred imenom James W. Mally.

Da boste vi osebno slišali in se prepričali, da je vse resnično in istinito, kar je Dr. Mally voljan storiti, se vrši v ta namen veliki volilni shod v petek, 4. novembra zvečer v Slov. Domu na Holmes Ave.

Slovenski delavci, pridite v velikem številu v Slov. Dom! In ve, slovenske žene, prihitite v petek zvečer in napolnite dvorano. Dr. Mally bo gotovo izvoljen, treba je le, da mu damo vse prvovrstne glasove. Na volitve gremo, v boj za Dr. Mallyja! Slovenski delavci, v tem trenutku odločitve ne smemo cepiti glasov, drugače nas bo prehitel Italijan De Maioribus in se nam bo v pest smejal in si mislil: "Aha, ste videli, takšni so Slovenci; v najresnejših trenutkih odločitve cepijo svoje glasove in v svoji strankarski zagrozenosti pripuščajo rajše Italijanu venec zmage!" Agitirajmo tedaj za Mallyja po vseh slovenskih hišah, po vseh slovenskih družinah! Vsi slovenski delavci na delo za pravično zmago Dr. Mallyja, pojdimo v boj za našo čast in napredek!

Karol Skebe.

—
DR. MALLY, NAŠ DELAVSKI KANDIDAT.

Cleveland-Collinwood, O.

Ljudje so resno spraševali, Kdo bil bi pravi kandidat, Komu bi glas pravično dali

Sedaj, ko vsak sušmar bi rad Postal prijatelj kar čez noč?!

Smo pravega moža si zbrali, Ki nam bo nudil vso pomoč;

Ta kandidat je doktor Mally, Le njego bomo volili

Sedaj, ko Lah v ospredje sili. Naš kandidat je Dr. Mally, Le zanjga bomo glasovali.

Pravico vsak braniti sme; Zatorej pred njegovo ime

Zapišimo številko eden, Če on ne bo, ne bo nobeden

Zastopnik delavskih pravic. Le on naj bo naš kandidat,

Na straži stal bo kot soldat Ter zvesto branil nas krivic.

Zatorej na volilni dan Hitimo, bratje, vsi na plan!

Če bomo skupno vsi držali, Gotovo zmaga Dr. Mally!

—E. T.

—
Ako se ti "Amerikanski Slovenec" dopade, povej to svojim prijateljem in znancem in priporoči jim ga, da si ga naroče!

Denar v Jugoslavijo
brzjavnim potom!

MI RAČUNAMO:

Za ameriške dolarje:	Za dinarje:
\$ 5.00\$ 6.15	200 Din\$ 4.45
10.00 11.25	500 Din 9.80
15.00 16.35	1000 Din 18.90
20.00 21.45	1500 Din 28.00
25.00 26.55	2000 Din 37.00
35.00 36.70	3000 Din 55.40
50.00 51.80	4000 Din 78.50
75.00 77.80	5000 Din 91.60
100.00 108.00	10000 Din 182.00
200.00 204.50	15000 Din 278.00
300.00 306.00	20000 Din 368.00
400.00 407.50	30000 Din 548.00
500.00 509.00	40000 Din 724.00
600.00 610.50	50000 Din 902.00
700.00 712.00	60000 Din 1082.00
800.00 813.00	70000 Din 1260.00
900.00 914.00	80000 Din 1441.00
1000.00 1015.00	90000 Din 1620.00

Za pošiljke po pošti se sprejema samo Money Orders, American Express ček, ali pa bančni draft. Osebnih čekov po pošti ne sprejemamo.

Nobenih drugih pristojbin in nobenih odbitkov v Evropi.

Metropolitan State Bank

2201 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Urađujemo: Dnevno od 9:00 zjutraj do 4:00 poldne. Ob torkih in sobotah do 8:30 zvečer.

KAPITAL IN PREBITEK: \$300,000.00

PROMET IN VIRI NAD \$3,500,000.00

Kako v So. Chicagi "tepeno resnico" dvigajo.

(Dalje.)

"Prosveta" z dne 4. okt. 1927 nadaljuje članek "Razlika med SNPJ. in KSKJ." Tukaj se moramo zahvaliti za reklamo, ki jo dela Prosveta in kar brezplačno in sicer že od 1. 1924 za društvo Vitezi sv. Florijana št. 44 KSKJ. v So. Chicagu. — Ker dr. Vitezi sv. Florijana ne potrebuje Prosvetine reklame, svetujemo prosvetarjem, da naj tako reklamo imajo za svoja lokalna društva, spadajoča k SNPJ., ki jih tako potrebujejo in to v So. Chicagu. Je malo gradiva že za Prosveto, če nimajo kaj drugega pisati, kakor da prepisujejo pravila KSKJ. in da se vedno zaletujejo v cerkveno dvorano sv. Jurija. Svojo izobrazbo porabite Frank Gorenc in pomagajte za nekatere vaše stare člane in tudi za uradnike lokalnih društev, spadajočih k SNPJ.

Malo pojasnimo sveto o vaši učeni izobrazbi. Ko je umrl član spodaj k SNPJ., so imeli člani posebno sejo za umrli sobratom. Na seji jim je bilo povedano, če bodo šli v cerkev. Če ste eni člani že tako daleč se izobrazili, vsaj pokazite toliko izobrazbe, vsaj vidite, da 99 procentov ali še več je članov verskega prepričanja, da se boste vsaj tako zadržali, kakor na kakšnem javnem prostoru olikano. Tako obnašanje, kakor so se eni vaši člani obnašali pri tem umrlem sobratu na prostoru cerkve, ni olikano, vi izobrazenci in veliki verni možje. Ko bi s takim obnašanjem prišli v kakšno lokalno dvorano, ali da bi se pred drugo narodnostjo tako olikano kazali, bi se najbrže znašli hitro zunaj na solnco. O TAKIH RAZMERAH naj poroča "poučljiva" Prosveta. Namesto, da Frank Gorenc in tovariši pišejo o razmerah fare sv. Jurija in o southchikaškem župniku N. N., naj ti učenjaki raje pišejo članke in tako izobrazujejo tovariše, kako se je treba obnašati v slučaju umrlega sobrata na domu, okrog cerkve in v cerkvi. Čujete vi, "veliki katoličani!" Frank Gorenc, JAVNO te vprašamo, ali nisi že preje odstopil od cerkve, ko še ni bil franciskan N. N. za župnika? F. Gorenc, povej h kateri cerkvi si spadal in kakšno vero si učil takrat, ko so te dvakrat na teden na trucku vozili po ulicah? Pa tudi tam nisi dolgo ostal. Ne znamo, ali si bil tako težak s svojo "učenosijo", da te niso hoteli več prepeljati, ali pa preveč izobražen. Kaj ne, Frank, vse si že poskusil, ti abecedarček in sedaj nazadnje si še začel učiti southchikaškega župnika in mu vsiljuješ prijateljske nasvete, ti revče, samo petnajst minut si v šolo hodil in to je vzrok, da se nisi ničesar naučil za življenje.

Frank Gorenc in tvoji pomagači, kar ti pazno čitaš v Amer. Slovincu o sebi, nikar ne misli, da so to kakšne laži. Mi dobro vemo, da ti to vse na tihem pripoznaš, javno pa nočeš. Koliko laži in zavijanja si skupaj spravil v Prosveti s svojimi pomagači, mi znamo, ker tudi opazujemo. Mi pribijemo, da Frank s svojimi pomočniki v nabiranju laži in zavijanj dosežejo rekord, najvišje mesto.

Frank, najboljši katoličan v South Chicagu in sploh v Ameriki, čuj naslednje poročilo, ki naj gre v javnost, ker prosiš s svojimi pomagači. Večkrat smo že slišali, da se je tvoj lastni sin izrazil, da še ni nikoli nobenega človeka slišal tako lagati, kakor tebe, ko je bil sin slučajno zraven, ko si s kako osebo govoril. Frank, to je lepo za enega očeta. Frank in tovariši, to je pa drugačna slika katoličana Franka G., kot jo pa prinaša Prosveta z dne 19. ok-

tobra. Ti misliš, da se junaški postaviš s takim pisarjenjem v Prosveti, ako ne pišeš ti, pa tvoja znana družba. Ako bi bil malo zmogel, bi vse to pazno, pravilno preštudiral in brezdvomno bi prišel do zaključka, da to škoduje tebi, Prosveti in tudi SNPJ. Seveda namišljeni komandant tega ne boš verjel, ali ne boš hotel verjeti, to mi trdimo, ker nam je predobro znana tvoja na vse strani farbanja zgodovina.

Mi vemo "učeni Frank," da si ti za nič sodnik. Še vsaka tvoja borba je šla na hruško. Je potrebno brate Fr. Gorenc (op. tvoji tovariši naj pa pazno berejo), da te bolj od blizu opišemo, ker prosiš s svojimi pomagači.

1. Veliko čitateljev je posebno v So. Chicagi v naši naselbini, ki jim je tvoja stvar dobro znana. Seveda Prosveta te slika v popolnoma drugačni figuri, ali to ni tvoja prava slika. To je otročje smešna karikatura. Jasne laži beremo v Prosveti, saj nismo taki teliki in bedaki, da bi ne vedeli, kaj je res in kaj ni res.

Brezdvomno si bo mislil razsodni čitatelj, da res ni zastoj govornica, da v Prosveti ni drugega brati kakor same laži. F. Gorenc, preudari, ali na ta način ne škoduješ na ugledu listu Prosveta? Saj ti mora biti znano, da je baje Prosveta naredila več tisočakov zgube nekatere zadnja leta. Vidiš Frank Gorenc, to so gotovo morali plačati člani SNPJ. in ti si tudi zraven vstet. Ali ne? Glej "učeni Frank", zato bi bilo bolj častno in tudi koristno za tebe in tvojo družbo, ko bi ti s svojim ali vašim pisarjenjem opozoril vaše urednike na boljše gospodarstvo, saj veš sam po sebi, da se denar težko zasluži. Ako v listih zasledujemo vaše gospodarstvo, je bolj otroško. Če bi pa bolj pametno ravnali in NASE nasvete sprejeli, bi se vaša blagajna nakopila, ki je bolj "švoh" z ozirom na število vašega članstva in po tej poti bi prišli do manjšega asessmeta, ali pa to dosegli, da bi izginil vam tako nepriljubljeni izvanredni asessment.

Frank Gorenc, ako bi se ti tega dela oprijel, potem bi ti marsikteri rekel: "Frank, nisi trebušnik ne, ampak fejest fant." Zatrjujemo, da se ti te nasvete ne boš oprijel, ker ti si preveč POKVARJEN, kot kujavi konj, ki ni za družega kot samo še za šintarja. Mi

znamo, da boš raje podpiral s svojim lažnjivim gradivom ti in tovariši urednike okoli Prosvete, da bodo še naprej vozili svoj zavoženi voz iz blata v drugo blato.

Frank, že približno tri leta je bilo mir in je bilo brez tvoje vojske. Čez tri leta morda zopet prideš in zakličeš: Na noge vsi! Frank Gorenc to veli! Takrat še petelin na plotu z rudečim grebenom bo moral organizirati svojo armado. Ako te bo tedaj slučajno vprašal kak znanec, Frank Gorenc, kaj je vzrok, da si zopet pričel vojsko, kdo je kriv? — kaj boš odgovoril? Gotovo bo ta odgovor najboljši — primaruha zbedel sem se, ko sem kot pastirček krave pasel in tega je kriv southchikaški župnik N. N. Zato pa, Prosveta, hura, na noge vse, kar leze ino gre! Frank, ta prilika ravno za tebe štima. Tukaj ti moramo povedati že čez 20 let staro zgodovino, mogoče še nisi nič sanjal o društvi ali podpornih organizacijah. Da boš znal znaneprej ti in tvoja pomožna armada, da pravila društva sv. Florijana se ne spreminjajo vsaki dan, so neizpremenljiva in jih ti in tvoji učenjaki ne boste predelali.

Če se ozremo nazaj na zgodovino društva Vit. sv. Florijana, se živo spominjamo, da je bil v društvu tudi eden, ki je bil ravno tak neukrotljiv kot ti in je tudi zdrknil iz društva Vit. sv. Fl. Zakaj? Ker on kakor ti ni mogel prenašati pravila društva KSKJ.

In oni rojak, Fr. G., mogoče je tvoj svetovalec, je, kakor dobro veš, še sedaj v southchikaški naselbini. Njega naj eden vpraša javno, če je on ameriški državljan? In zakaj, da ni ameriški državljan? Po pravici bo moral povedati in pripoznati, da je vzrok ravno tisti, kot je bil vzrok, ko je zdrknil iz društva Vit. sv. Florijana KSKJ. Pribijemo, da pravila katoliškega jarma in državne postave so si marsikje blizu v sorodstvu. — Premisljujte!

"Prizadeti."

(Dalje prih.)

Spomenik kralju Petru v Bački

V nedeljo, dne 16. okt. so odkrili in blagoslovili v Bački Topoli spomenik kralju Petru Osvoboditelju. Spomenik je delo kiparja Dinčica iz Sombora.

Nesreča.

V Poljčanah se je ponesrečila 22letna Fani Medved. Padla je ter si pri padcu zlomila levo nogo pod kolonom. Prepeljana je bila v bolnico v Mariboru.

ŠIRITE AMER. SLOVENC

E. R. MAYER

1229 NORTH EIGHT STR.

SHEBOYGAN, WIS.

PRVOVRSTNA BRIVNICA

NAŠE GESLO: PRVOVRSTNA POSTREŽBA.

4%

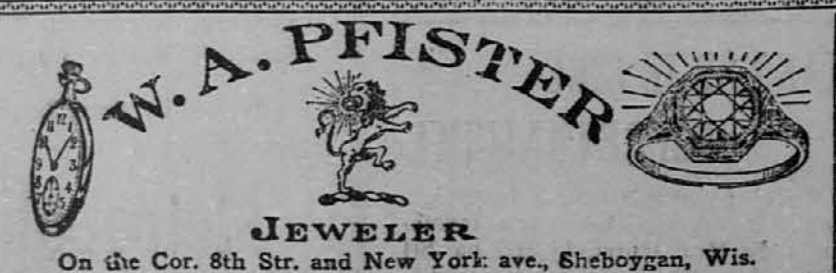
Obresti na hranilne vloge pri

SHEBOYGAN COUNTY MUTUAL SAVINGS BANK

Cor. North 8th Str. & Penn Ave.

Sheboygan, Wis.

Naložite vaše prihranke v naši banki, kjer bodo varno naloženi.

JACOB GEREND
POHIŠTVO IN POGREBNI ZAVOD
704-706 N. 8th Street,
Tel. 377-J.

Sheboygan, Wis.
4080-W.

VABILO — NA — VESELICO

KI JO PRIREDE

Združena katol. društva v Chicago

V KORIST CERKVE SV. ŠTEFANA

v nedeljo 6. nov. 1927

v šolski dvorani

22nd & LINCOLN STS.

ZAČETEK TOČNO OB 3. URI POP.

Cerkveno pev. društvo "ADRIJA" bo izvajalo ob tej priliki sledeči program:

1. ŽENITOVANJE. Dramatična pevska slika s spremljevanjem orkestra.
2. Amerikanec na obisku v stari domovini.
3. V starokrajski gostilni.
4. Na vasi pod lipo.
5. a) Še ena.
b) Mlatiči. "Adrija."
6. a) Slovenska romanca.
b) Rože je na vrtu plela. Solo in zbor.
7. a) Ribniška.
b) Žalostna storija. Solo in zbor.
8. Nastop posameznih pevk "Adrije" z ameriškimi solospeli in spremljevanjem glasovirja.

Vsi Slovenci iz Chicage, So. Chicage, Pullmana, Cicere, Berwyna, Summit, Argo in vseh bližnjih sosednih naselbin so najpristroneje povabljeni.

Za vse bo vse najbolje preskrbljeno. Pripeljite seboj svoje družine, svoje prijatelje in vse, ki hočejo dobre in poštene zabave.

Svirala bo slovenska Račič-Foysova godba.

Za obilen poset se vsem priporoča

VESELIČNI ODBOR.

V STARIH ČASIH.

Vsak šolar ti lahko pove, kdaj je n. pr. stekla prva železnica, ali pa, kdaj je bil iznajden brzjav, ne bo pa vedel povedati, kdaj se je prvič rabil čajni kotliček ali pa postelja na vzmeti. Vse naše današnje domače priprave smatramo kot nekako samo po sebi umljive in še malo ne vemo, kdaj jim je bil začetek. Mnoge izmed teh so iz novejšega časa. Vzemimo n. pr. domačo hišno kad. Angleži imajo kot najstarejši spis, v katerem se opisuje kad iz leta 1813 in še ta le v nekem hotelu in šele 50 let po tem datumu so jo najbogatejši pričeli vpeljavati v svoja stanovanja. Danes je posebno pri Angležih nekaj nezasišane, ako ni v hiši kopalne sobe z vsemi modernimi napravami. Naslovnjač je nekaj starega, toda moderen naslonjač, v katerem se lahko tudi pretegneš ter zaspiš, pa ni še tako star. Tudi dimnik je šele v 14. stoletju stopil na strehe. Štedilnik je komaj dobrih sto let star, a po mestih se je že pričel umikati modernejšim napravam, plinu in elektriki. V sto letih ga bo najti le še v muzeju. Okna, katera se potisnejo v stran, je iznašel Anglež Wren, a šele mnogo pozneje se je ta praktična iznajdba udomajila, posebno po mestih. Hišne številke so pričeli v 18. stoletju zaznamovati po hišah. Posetnice so starejšega datuma kot pa se splošno domneva. Prvi so jih uporabljali nemški visokošolci, ki so študirali na italijanskih univerzah in najstarejša vizitka je znana z imenom: Joanes Westerhof Westphala-

lus scribebat, Pataviae 4. Martii 1560. Potemtakem je vizitka stara že 367 let. Prve vizitke, katere so Angleži nazivali in jih ponekod še danes imenujejo "lucifer match", so bile na prodaj leta 1827 po 1 šiling in pol za škatlico, kar je bilo silno drago.

Nekateri trdijo, da je bila dopisnica uvedena leta 1868 v Belgiji. Toda Angleži, ki bi bili pri vsaki stvari radi prvi, trdijo, da je prve rabil na Novi Zelandiji Anglež Muir in sicer leta 1865. Tudi prvi poštni nabiralnik so imeli seveda Angleži in sicer so postavili prvega pred 80 leti pri Greenford Green. Ta nabiralnik ima sedaj shranjena poštna uprava. Denarna poštna nakaznica je bila prvič vpeljana leta 1792, tudi na Angleškem. A le za zasedne posle med bogatimi trgovci, kajti vsaka denarna pošiljatev, katera ni smela biti manjša od pet guinej, je stala 4 in pol šilinga. Šele leta 1881 so bile nakaznice za splošen promet vpeljane.

Ena iznajdba pa je že stara, o kateri bi marsikdo mislil, da je nova, namreč stenografija ali tesnopis. Pri sodni obravnavi angleškega kralja Karla I. je neki John Hinde pisal potek razprave stenografično.

Pioneer Livery Stable

John R. Ryan, Prop.

POGREBNI ZAVOD — SLUŽBA NOČ IN DAN.

Cor. 6th & Portland Strs.
Tel. 25

CALUMET, MICH.

Merchants & Miners Bank

CALUMET,

MICHIGAN

Glavnica \$200,000

Preostanek \$200,000

Nedeljni dobiček.....\$190,000.

GORDON R. CAMPBELL predsednik
THOMAS HVATSON, podpredsednik
FRANK J. KOHLHAAS, V. P. in blag.
E. H. MANGER, pomožni blagajnik
W. G. CUDLIP, pomožni blagajnik
PETER TALENTINO, pomožni blagajnik.

IZVRŠUJE VSA BANČNA POSLA ZANESLJIVO.

PRVA NARODNA BANKA

CALUMET, MICH.

Ko pošiljate denar v staro domovino, pridite k nam. Mi pošljamo denar na vse strani sveta po najnižjih cenah.

OPRAVLJAMO VSA BANČNA DELA — TOČNO, POSTENO, ZANESLJIVO.

Plačamo na hranilne vloge po 3%. Naše geslo je:

TOČNA IN ZANESLJIVA POSTREŽBA.

First National Bank

CALUMET, MICH.

Milwaukee Cheese Co.

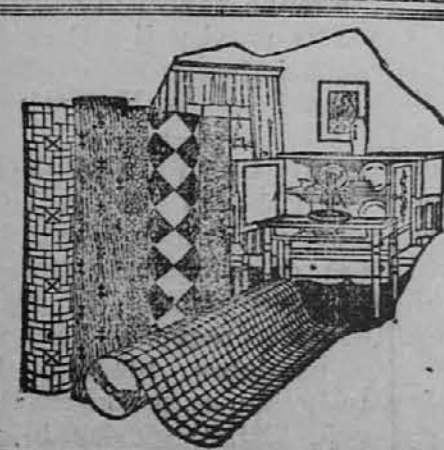
308 BROADWAY STREET,

MILWAUKEE, WIS.

V zalogi imamo štiri in šestdeset različnih vrst sira.

Se priporočamo vsem Slovencem v naklonjenost.

PROGRESS LINOLEUM & CARPET STORE

F. NOVICKI

1738 West 18th Street

CHICAGO, ILL.

Phone Canal 1505

Velika zaloga karpetov in vse vrste oljnatega platna. Dobimo ga direktno iz tovarne cele zvoze. Vsakdo si lahko pri nas izbere česar želi.

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLO.

NASLOV IN IMENIK GLAVNIH URAĐNIKOV ZA BODOČA ŠTIRI LETA:

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kochevar, 1208 Berwind ave., Pueblo, Colo.
Podpredsednik: John Shutte, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington Street, Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4801 Washington Str., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Building, Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik (začasni): Matt J. Kochevar, Attorney at Law, 318 Central Block, Pueblo, Colo.
1. nadzornik: George Pavlakovich, 4717 Grant Street, Denver, Colo.
2. nadzornica: Mary Gruden, 5117 Emerson St., Denver, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Dan Radovich, Box 43, Midvale, Utah.
1. porotnik: Joe Ponikvar, 1030 E. 71st St., Cleveland, O.
2. porotnik: John Kocman, 1203 Mahlen Avenue, Pueblo, Colo.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovencec," 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem, spremembe zavarovalnice, kakor tudi sameljive bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmogni angleškega jezika, da se ji pridopijo. Kdor želi postati član zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vse pojasnila in potrebne listine.

SLOVENC, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

NAZNANILO IZ GL. URADA Z.S.Z.

Karpanja za pridobivanje novih članov je bila zaključena z dnem 30. septembra t. l. Toda gl. izvrševalni in nadzorni odbor je potem korespondence prišel do zaključka, da se zniža pristopnina novih članov za \$1.00 vsem novim članom, ki pristopijo do 31. decembra t. l.

Z omenjeno znižano pristopnino se je dalo društvom priliko, da jim bo bolj lahko agitirati za novo članstvo. Upati je, da z znižano pristopnino se bo pri vseh društvih pokazal lep napredek v članstvu ob zaključku leta 1927.

Člane, ki žive izven društvenega delokroga, se pa prosi, da se potrudijo in ustanove nova društva.

Po novi odredbi je pristopnina za nove člane sledeča: Člani, ki pristopijo do 31. decembra t. l. in se ne zavarujejo za več kot \$1.00 dnevne bolniške podpore, plačajo samo po \$1.00 pristopnine v rezervni sklad. Člani, ki se zavarujejo za \$2.00 dnevne bolniške podpore, pa plačajo poleg \$1.00 v rezervni sklad tudi po \$1.00 v bolniški sklad. Torej je pristopnina za nove člane do novega leta samo \$1.00, izvzemši one, ki se zavarujejo po \$2.00 bolniške podpore; oni plačajo po \$2.00. — Pričakujejo, da bomo storili svojo dolžnost kot zavedni člani naše dične matere Z.S.Z. ter pridobili vsak vsaj po enega novega člana, ostajam z bratskim pozdravom, Vam udani za večjo in močnejšo Z.S.Z.

Anthony Jeršin, gl. tajnik.

FINANČNO POROČILO ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE, ZA MESEC SEPTEMBER 1927.

Preostanek 1ga septembra 1927 \$83,014.90

PREJELI OD DRUŠTEV:

Št. dr.	Smrt.	Boln.	Poškod. & operacije	Onemog.	Strošk.	Skupaj
1.	162.34	137.40	19.20	3.84	52.25	375.03
3.	250.76	229.40	30.90	6.18	77.50	594.74
4.	25.19	19.70	2.70	.54	6.75	54.88
5.	157.21	128.20	16.90	3.38	42.25	347.94
6.	29.87	29.60	3.20	.64	8.00	71.31
7.	140.97	98.10	14.50	2.90	36.25	292.72
8.	28.98	30.60	3.80	.76	9.50	73.64
9.	88.66	90.00	11.20	2.26	37.20	229.32
11.	30.32	33.80	4.00	.80	10.00	78.92
12.	9.95	12.40	1.20	.24	3.00	26.79
13.	13.97	14.20	1.80	.36	4.50	34.83
14.	60.35	63.40	5.80	1.16	14.50	145.21
15.	35.60	28.60	2.60	.52	6.50	73.82
16.	158.70	145.30	19.70	3.94	49.50	377.14
17.	31.36	39.30	4.10	.82	10.25	85.83
20.	25.78	20.30	2.90	.58	7.25	56.81
21.	63.81	65.70	6.30	1.26	15.75	152.82
22.	94.23	88.00	8.40	1.70	21.25	213.58
23.	50.61	45.40	5.40	1.10	13.75	116.26
24.	18.01	13.60	1.90	.38	5.00	38.89
25.	24.33	30.00	2.80	.56	7.90	65.59
26.	30.80	37.20	3.00	.60	7.50	79.10
27.	20.51	26.90	1.90	.38	4.75	54.44
28.	17.67	17.00	2.20	.44	5.50	42.81
29.	43.03	33.80	4.80	.96	12.00	94.59
30.	66.19	62.30	4.70	.94	11.75	145.88
31.	10.77	12.50	1.30	.26	3.25	28.08
32.	30.75	42.10	4.00	.82	10.50	88.17
33.	8.58	9.30	1.30	.26	3.25	22.69
34.	20.90	26.00	2.20	.44	9.05	58.59
35.	11.75	14.50	1.50	.30	3.75	31.80
36.	22.89	19.90	2.00	.40	5.00	50.19
						1784.84
						1664.50
						198.20
						39.72
						515.15
						4202.41
						\$4,202.41

OBRETI:

Burlington Water Bonds po 6%.....	150.00
First Mortgage Bonds, po 6%.....	150.00
Foster Building Debenture Bonds, po 6%.....	30.00
Fremont County School District Bond, po 6%.....	30.00
Pueblo Conservancy District Bonds, po 4 1/2%.....	116.14
Dobiček pri menjavi Pueblo Conservancy's.....	465.00
Skupni dohodki v septembru 1927.....	\$5,143.55
Vsota.....	\$88,158.45

STROŠKI V SEPTEMBRU 1927. IZPLAČALI DRUŠTVAM:

Št. dr.	Smrt.	Boln.	Porod.	Opera.	Nagrade za nove čl.	Skupaj
1.	—	73.00	—	—	4.00	79.00
3.	—	365.00	10.00	175.00	—	550.00
5.	—	100.50	—	100.00	—	200.50
6.	—	16.00	10.00	—	—	26.00
7.	—	112.50	—	—	—	112.50
8.	—	24.00	—	—	—	24.00
9.	—	90.00	—	—	—	90.00
11.	500.00	42.00	—	—	—	542.00
12.	—	63.00	—	—	—	63.00
14.	—	112.00	—	75.00	—	187.00
15.	—	13.00	—	—	—	13.00
16.	—	105.00	10.00	75.00	5.00	195.00
17.	—	60.00	10.00	—	—	70.00
20.	—	—	—	—	1.00	1.00
21.	—	104.00	—	—	—	104.00

24.	—	30.00	—	—	—	30.00
25.	—	74.00	—	—	2.00	76.00
26.	—	76.00	—	—	—	76.00
27.	—	40.00	—	—	2.00	42.00
28.	—	24.00	—	—	—	24.00
29.	—	—	—	—	4.00	4.00
30.	—	226.00	—	—	2.00	228.00
32.	—	25.00	—	—	—	25.00
33.	—	44.00	—	—	—	44.00
36.	—	—	—	—	2.00	2.00
						500.00
						1819.00
						40.00
						425.00
						22.00
						2806.00
						\$2,806.00

RAZNI DRUGI IZDATKI:

John Javornik (Odpravnino povrnjeno po bivše- mu tajniku.....)	100.43	
Premija na Roswell N. M. obveznicah.....	34.89	
Dozoreli obresti Roswell N. M. obveznicah.....	23.00	
Dozoreli obresti na \$10,000 Benedictine obvez. Poština 2.68, telefon 30c, shelf holders 35c.....	47.39	
Zav. Komisariju, za 2 pečata.....	3.33	
Anthony Jeršin.....	2.00	
Frank Tanko, najemnino pisarne.....	120.00	
The Mission Print Shop, za tiskanje kartic naz. bol.....	18.00	
	16.50	\$365.04

FINANČNO POROČILO ML. ODD. Z.S.Z. ZA MESEC SEPT. 1927.

Preostanek 1. septembra 1927 \$2,359.23

Št. dr.	Vplačili vsoto	Št. dr.	Vplačili vsoto
1.	24.15	21.	4.20
3.	18.60	22.	2.65
5.	10.95	23.	1.80
6.	1.35	24.	.75
7.	2.95	25.	2.80
9.	7.95	26.	4.50
11.	1.65	27.	4.75
14.	3.60	29.	.30
15.	2.40	30.	4.95
16.	8.85	31.	.15
17.	3.45	32.	2.85
20.	2.70	34.	.75
Skupni dohodki v septembru 1927			
			\$119.05

Preostanek 30. septembra 1927 \$2,478.28
Denver, Colo., 27. okt. 1927. Anthony Jeršin, gl. tajnik.

SPREMENBE MED ČLANSTVOM Z.S.Z. ZA MESEC SEPT. 1927.

K št. 1. pristopili: John J. Popish, c. 3589, R. 23, zav. \$1000 in \$1; Frank E. Gilvar, c. 3590, R. 22, zav. \$500 in \$1; Charles J. Blanchard, c. 3591, R. 30, zav. \$250 in \$1.
K št. 3. pristopil iz ml. odd.: John Jeršin Jr., c. 3592, R. 16, zav. \$1000 in \$1. Na novo pristopila: Frances Pelc, c. 3611, zav. \$500 in \$1.
K št. 6. pristop.: Annie F. Henry, c. 3593, R. 19, zav. \$500 in \$1; Jessie Bohte, c. 3595, R. 18, zav. \$1000 in \$1.
K št. 7. pristop.: Christine Maroit, c. 3594, R. 20, zav. \$1000 in \$1.
K št. 9. pristop. iz ml. odd.: Louise Koncilia, c. 3596, R. 16, zav. \$500 in \$1.
Pri št. 11. zvišal boln. podp. iz \$1 na \$2: John A. Mersick, c. 3577. Umrl 22. septembra: Frank Bek, c. 612, star 55 let. Vzrok smrti: Jetika. Pristopil k Zvezi 17. maja 1911. R. 39. Zavarovan je bil za \$500. Smrtnina izplačana dne 30. septembra.
Pri št. 13. susp.: Frank Uršič, c. 794, R. 29, zav. \$500 in \$1.
K št. 14. pristop.: John Matelko, c. 3597, R. 43, zav. \$1000 in \$2; Lucy Matelko, c. 3598, R. 40, zav. \$1000 in \$2.
K št. 16. pristop.: Lillian Zupancic, c. 3599, R. 20, zav. \$1000 in \$1; John Babich, c. 3612, R. 18, zav. \$500 in \$2; Angela Vidmar, c. 3613, R. 21, zav. \$1000 in \$1.
K št. 17. pristopil: John Zlogar, c. 3600, R. 48, zav. \$250 in \$1.
Pri št. 21. zopet sprejel: Frank Kosir, c. 1876, R. 44, zav. \$1000 in \$1. Susp.: John Mohorich, c. 2200, R. 28, zav. \$250 in \$2.
K št. 22. pristop.: Katarina Hodak, c. 3601, R. 34, zav. \$1000 in \$2; Mary Yelenich, c. 3602, R. 17, zav. \$500 in \$2.
K št. 23. prestopil od št. 16.: Andy Zakrajšek, c. 3075, R. 20, zav. \$1000 in \$1.
Pri št. 29. susp.: Mary Klans, c. 2977, zav. \$1000 in \$1.
K št. 30. pristop.: Milan Miljus, c. 3603, R. 34, zav. \$1000 in \$2; David Daetsch, c. 3604, R. 34, zav. \$1000 in \$2; Mane Skendžich, c. 3605, R. 38, zav. \$1000 in \$2; Mane Bajich, c. 3606, R. 44, zav. \$1000 in \$1.
K št. 32. pristop.: John Pezdirtz, c. 3607, R. 26, zav. \$500 in \$2; Frank Rutar, c. 3608, R. 23, zav. \$1000 in \$2. Zopet sprejel: John in Pauline Bukovnik.
K št. 33. pristopil: Frank E. Palacz, c. 3609, R. 39, zav. \$250 in \$1.
K št. 34. pristopil: Henry Dezure, c. 3610, R. 30, zav. \$500. Susp.: Mary Otanic, c. 3359; Wm. Otanic, c. 3280; Elvise Otanic, c. 3360. Zopet sprejel za boln. podp.: Joe Delost, c. 3275.
Pri št. 36. zopet sprejel: Mike Cackovich, c. 3482; Joseph Benkovich, c. 3559; Joseph Zagar, c. 3558. Susp.: Nick S. Pupovac, c. 3488.
K novu ustanovljenemu društvu "Cvetiči Nageljini" št. 37. v Cle Elum. Wash. pristopili: Mary Butala, c. 3614, R. 41, zav. \$250 in \$1; Caspar Miller, c. 3615, R. 49, zav. \$250 in \$1; Frank Moskon, c. 3616, R. 48, zav. \$250 in \$1; Rudolph Moskon, c. 3617, R. 18, zav. \$1000 in \$2; Frederick Stieber, c. 3618, R. 22, zav. \$250 in \$1; Otto Stieber, c. 3619, R. 16, zav. \$250 in \$1; Anton Yesenitching, c. 3620, R. 45, zav. \$500 in \$2; Amalia Zagar, c. 3621, R. 28, zav. \$250 in \$1.
Zgoraj omenjeno društvo je ustanovil član društva št. 14, brat Frank Zagar, dne 25. septembra t. l.

OPOMBA: Ker se je vrhovni zdravnik mudil dlje časa izven mesta, so bile nekatere prošnje, kakor tudi bolniške nakaznice zadržane v njegovem uradu, zato je vse poslovanje v računih malo zakasnelo. Vrhovni zdravnik je zopet nazaj na svojem delu in poslovanje bo zopet točno kakor je bilo poprej.

Z bratskim pozdravom ostajam, Vam vdani, Anthony Jeršin, gl. tajnik.

JOS. SNIDER v zvezi z Hartford Undertaking Co.

1455-57 Glenarm St., Denver, Colo.
Main 7779 South 3296

se priporoča rojakom za naklonjenost. Vodi pogrebe po najnižjih cenah in v najlepšem redu.

Importirane kose in srpe

Kose od \$1.95 in \$2.50.

Importirana kosilca z rinko.....\$1.85

Srpi po60

A. M. Kapsa

GENERAL HARDWARE

nad 15.000 različnih predmetov v zalogi.

2000 Blue Island Ave., Chicago, Ill. Ph. Canal 1614

Kladiva za klepat, 75c

Nakovalo, 75c

IZ URADA DRUŠTVA SVETE KATARINE ŠT. 29 Z.S.Z.

Cleveland-Collinwood, O.

Prošene so vse sestre, da se gotovo udeležijo seje, ki se bo vršila dne 14. novembra 1927 v navadnih prostorih. Na tej seji se bodo vršile razne stvari, pa tudi bomo morale preskrbeti veselilni odbor za prihodnjo veselico, ki se bo vršila dne 26. novembra 1927 v Mervarjevih dvorani. Primorana sem prositi, da se udeležite te seje, ako delavk ne bo, tudi uspeha ne bo. Torej sestre, pokažimo, da skupaj delamo in da smo vrle članice Zap. Slovanske Zveze. Sestre, ni samo to, da bomo pokazale, da delamo za naše društvo, pokažimo tudi, da delamo za Zvezo. Vsaka sestra naj se potrdi, da bo dobila vsaj eno kandidatino in jo pripeljala seboj na prihodnjo sejo. Še enkrat vas prosim, sestre, da se gotovo udeležite te seje polnoštevno.

Sesterski pozdrav, Mary Sedmick, tajnica.

IZ URADA "DOMA SLOVENSKE DRUŠTEV".

Denver, Colo.

Naznanjam tem potom vsem članom in članicam onih društev, ki lastujejo "Dom", da je odbor Doma sklenil na svoji redni seji, ki se je vršila 30. oktobra, da bomo imeli letno zborovanje dne 4. decembra popoldne ob 3. ure naprej. Zato je prosim vsa društva, katera so delničarji "Doma Slov. Društev", da si izvolijo vsako društvo dva zastopnika ali zastopnice za glavno letno zborovanje, to je najpoznejše do 25. novembra. Imena izvoljenih naj se meni naznani do 1. decembra. Nadalje se prosi vse člane teh društev, da ako katerega veselil, da bi bil za oskrbnika Doma za prihodnje leto, lahko to naznani tajniku svojega društva najpozneje do 1. decembra, da se na glavnem zborovanju predlaga, kakor običajno. Kateri dobi večino glasov, ta postane oskrbnik Doma za leto 1928.

Glavnega zborovanja se lahko udeleži vsak član ali članica in lahko daje nasvete, nima pa pravice staviti predloge ali voliti ali voljen biti. To je, članice, ki pripadajo tem društvom, ki so delničarji Doma slov. društev, da to sporočite tem ne bo toliko besedi med

po svojih zastopnikih, da oni to poročajo na glavnem zborovanju, da se o tem razmotri. Potem se prosi vse novo izvoljene zastopnike in one, ki so v odboru dosedaj, da se zagotovo udeležijo zborovanja ob 3. uri popoldne, 4. decembra 1927 v lastnem Domu na 4464 Washington St.

Pozdrav vsem članom in članicam onih društev, ki so delničarji Doma slov. društev. Geo. Pavlakovich, tajnik.

IZ URADA DRUŠTVA KRALJICA SV. ROŽNEGA VENCA ŠT. 7 Z.S.Z.

POTOP

HENRIK SIENKIEWICZ

Iz poljskega prevedel Dr. Rudolf Mole.

"Tega ti ne zanikam," je rekel knez, "in še dodam, da postajaš predrzen. Vedi torej, da te zato odpošiljam, da bi pazil, kako se sreča obrača. Jaz hočem dobro domovini in ničesar več. To, kar sem govoril, so samo domneve, ki se lahko ne uresničijo in se gotovo tudi ne uresničijo. Toda treba je biti previden. Kdor hoče, da ga voda ne odnese, mora znati plavati, in kdor hodi po gozdu, kjer ni potov, ta se mora čisto ustavljal in paziti, v katero stran mu je treba iti. . . Razumeš?"

"Tako jasno, kakor da bi solnce sijalo."
"Vrniti se smemo in je treba, če bo za domovino tako bolje, a se ne bomo mogli, če bo knez Boguslav še dlje sedel na Podlesju. Zdi se, da je izgubil pamet, ali kaj? Tam se mora odločiti za eno ali drugo stran; ali za Švede ali za Jana Kazimirja, in zadnje bi bilo najslabše."

"Bedak sem, vaša knežja milost, ker vno- vič ne razumem!"

"Podlesje je blizu Mazovja in zasedejo ga lahko Švedje ali pa pride iz pruskih mest kralju pomoč; torej bo treba izbirati."

"A čemu naj bi knez Boguslav ne izbiral?"

"Zakaj, dokler se ne odloči, se morajo Švedje toliko bolj zanašati na nas in nas držati, ravno tako tudi obmejni grof. Če se bo pa treba umakniti in se obrniti proti Švedom, tedaj ima on biti vez med menoj in Janom Kazimirjem. . . On mi ima olajšati vrnitev, česar ne bi mogel storiti, če bi se prej izrekel za Švede. Da se mora na Podlesju v kratkem vendar enkrat odločiti, naj odide v Prusko v Tilco in počaka, kaj se zgodi. Ker sedi elektor v obmejni grofiji, tedaj bo imel Boguslav v Prusih največji vpliv in lahko popolnoma vzame v svoje roke Prusake, pomnoži vojsko in se postavi na čelo znatni sili. . . In takrat nam dado eni in drugi, kar bomo hoteli, samo da bodo imeli naju dva na svoji strani in naš dom ne-le da ne propade, temveč se še dvigne, in to je poglavitna stvar."

"Vaša knežja milost je rekla, da je poglavitna stvar dobro domovine?"

"Ne prijemlji me za vsako besedo, če sem ti že poprej povedal, da je to vseeno, in poslušaj dalje. Dobro vem, da knez Boguslav, dasi je podpisal tukaj v Kejdanih pogodbo s Švedji, ne postane njih privrženec. Naj razširja vest, pa tudi ti jo širi medpotoma, da sem ga primoral jaz proti njegovemu prepričanju. Ljudje bodo radi to verjeli, ker se čisto daga, da pripadajo celo rojeni bratje različnim strankam. Na ta način bo lahko prišel v dotiko z zavezniki, povabil načelnike k sebi, kakor bi se hotel z njimi pogajati, potem pa jih lahko polovi in odvede v Pruse. To bo ugoden in za domovino rešilen način, zakaj drugače jo ti ljudje popolnoma pogube!"

"To je vse, kar imam storiti?" je vprašal razočarano Kmitic.

"To je jedva en del in ne najvažnejši. Od kneza Boguslava pojdeš z mojimi listi k samemu Karolu Gustavu. Jaz tu ne morem z grofom Magnusom priti več na čisto od one klavanske bitke. Vedno me gleda postrani in ne neha sumiti, da se tudi jaz obrnem proti Švedom, čim bi le Švedom noga izpodrsnila, čim bi se Tatarji dvignili na tega drugega sovražnika."

"Sodeč po tem, kar mi je vaša knežja milost poprej govorila, ima popolnoma prav."

"Če ima prav ali ne, nočem, da bi bilo tako in da bi gledal, kakšne karte imam v ro-

kah. Sicer mi je tudi osebno naklonjen. Gotovo on tam kralju marsikaj stavi na moj ro- vaš prav globoko, ali da sem slab, ali pa, da sem nezanesljiv. To je treba preprečiti. Ji oddaš kralju moja pisma: če bi te vprašal o klavanski bitki, povej resnico, ne dodaj, a tu- di ne zamolči ničesar. Lahko mu tudi priznaš, da sem jaz te ljudi obsodil na smrt, a si se ti potegnil zanje. Zato se ti ne zgodi nič, na- sprotno, odkritosrčnost utegne še ugajati. Radi grofa Magnusa se naravnost pred kra- ljem ne smeš pritoževati, ker je kraljev svak. . . Ali če bi te kralj tako mimogrede vprašal, kaj ljudje tu mislijo, povej mu, da obžaluje, da grof Magnus ni dovolj hvaležen hetmanu za njegovo odkritosrčno prijaznost do Švedov; da tudi kneza (to sem jaz) to ze- lo boli. Če bi te dalje vprašal, če je res, da so me vsi domači vojaki zapustili, povej, da to ni res in za dokaz predstaviš samega sebe. Povej, da si polkovnik, kar si tudi v resnici. . . Povej, da so pristaši gospoda Gosievskega spuntali vojake, a pristavi, da obstoja med nama smrtno sovraštvo. Povej, da bi bil že davno potlačil te zaveznike, če bi mi bil grof Magnus poslal par topov in nekoliko konje- nice. . . da je to splošno mnenje. Sicer pa pazi na vse, nastavlja uho, kaj govore v kra- ljevi okolici, in javi to, ne meni, temveč če se ti ponudi prilika, knezu Boguslavu v Pru- sih. Morda tudi po elektorjevih ljudeh, če naletiš nanje. Ti menda znaš nemško?"

"Imel sem tovariša, kurliandskega tovariša, nekega Zenda, ki so mi ga Lavdanci pobili. Od njega sem se precej naučil po nemško. Na Inflantskem sem tudi čestokrat bival."

"Torej dobro."

"Kje pa najdem, vaša knežja milost, kra- lja švedskega?"

"Najdeš ga tam, kjer bo. Ob času vojne je lahko danes tu, jutri tam. Če ga najdeš pri Krakovu, bo še bolje, ker lahko vzameš pi- sma tudi na druge osebe, ki v onih krajih prebivajo."

"Torej pojdem tudi k drugim?"

"Da. Doseči moraš tudi gospoda kraljeve- ga maršala Lubomirskega, katerega bi kaj rad pridobil za naše namene. To je mogočen človek in v Malopoljski zavisilno mnogo od njega. Če bi on hotel odkrito stopiti na švedsko stran, tedaj bi Jan Kazimir ne imel kaj več opraviti v ljudovladi. Švedskemu kralju ne prikrivaj, da potuješ k njemu v mojem imenu, da bi ga pridobil za Švede. . . On bo omahoval, to vem; vendar upam, da bodo moji listi odtehtali, ker je vzroka do- volj, radi katerega mu mora biti do moje na- klonjenosti. Povem ti, kako je stvar, da boš vedel, kako se ti je tam vesti. Gospod mar- šal je namreč že davno hodil okoli mene ka- kor okoli medveda v kletki, in je skušal od- daleč izvedeti, če bi ne hotel dati svoje edin- ke njegovemu sinu. Saj sta še otroka, toda lahko bi se sklenil ugovor, za katerega se go- spod maršal več zanima, nego jaz, zakaj dru- ge takšne dedinje je ni v ljudovladi, in če bi se dvojce posestev združilo v eno, bi ne bi- lo enakega na svetu. . . To bi bila sreča! Kaj pa šele, če bi gospod maršal imel upanje, da bi mogel njegov sin sprejeti z mojo hčerko kot poročno darilo velikoknežjo krono. . . To nado zbudi v njem in on se bo dal pregovo- riti, kakor je Bog v nebesih, ker misli več na lastni dom nego na ljudovlado."

"Kaj naj mu povem?"

Samo par dni se vam nudi še izredna prilika!

\$30

Popusta za
vaš stari
pralni stroj.

Neglede
na to, kak-
šen je, in
koliko je
že star.

Vzamemo v račun, če kupite novi

FEDERAL

Električni
pralni stroj

NE ODLAŠAJTE!
POKLIČITE

Randolph 1200
Local 66 ali 535

\$10
tako
ostalo na
lahko od-
plačila pri
mesecnih
računih.

COMMONWEALTH EDISON
ELECTRIC SHOPS

72 West Adams Street and Branches

**Buehler Bros.
MARKET**

LA SALLE, ILL.

Meso na debele in drobno.
Razpošiljamo v vse kraje po
Zed. državah. Pri nas so naj-
nižje cene.

**FISHCHER'S
La Salle Theater**

— ZMERNE CENE. —

Prvovrstne kino slike in najboljši vaudevil vsako
SOBOTO IN NEDELJO.

Anton Bakše

9600 AVE. "L", SOUTH CHICAGO, ILL.

Prav vsakdo si lahko nekaj denarja prihrani, kdor
kupi pri meni zimске spodnje obleke, srajce, hlače,
kape, rokavice, nogavice itd.

— Najboljša in najbolj trpežna obuvala. —

Lokalni zastopnik Amerikanskega Slovenca.

Se priporočam Slovencem in Hrvatoma za naklonje-
nost.

Anthony Lalongo

9603 Ave. "M" So. Chicago, Ill.

Phone Sag. 6468.

The Golden Rule in our business: We carry a com-
plete line of fresh Meat, Groceries, Fruits and Vegetab-
les. Also imported and domestic Olive Oil, Maccaroni and
Cheese. — We deliver.

Širite "Amer. Slovenca"!

PISANO POLJE

Pierre Magard:

MED AFRIŠKIMI LEVI.
(Konec.)

Z bliskovito naglico se je iz-
vršil napad na svinjo. Veter se
je med tem malce umiril in se
mi je nudil jasnejši pogled.
Bil je velik lev. Kako preka-
njena je ta zverina, pričuje to,
da je bil naokrog popolnoma
gol prostor: nikjer grmčka ali
drevesa, kjer bi se bil napada-
lec lahko skrivil. Lev se je mo-
ral tedaj vleči na tla in se pla-
ziti po rumenem pesku kakor
kača. Le tu in tam je kaka o-
žgana pušcavska rastlina mar-
kirala pusti prostor. Čeprav o-
pazovanje zaradi precejšnje
oddaljenosti ni bilo lahko, sem
vendar sledil posameznim fa-
zam tega zanimivega boja. —
Divja svinja je najprej odsko-
čila k velikemu mravljišču, in-
stinktivno sluteč v njem bari-
kado. Lev se je na vso moč po-
gnal kvišku, a je skočil nekaj
metrov naprej od mravljišča.
To napako je izrabila svinja
za to, da se je z zadnjim de-
lom zarila v mravljišče ali pa
nemara v luknjo, kakor jih ra-
de delajo divje svinje v pu-
stinski pesek. Lev je skočil
ob stran in je jel divje rjovati.
Najbrž je hotel na ta način
preplašiti svojo žrtev. Ali svi-
nja očitno ni izgubila koraj-
že. Izprožila je strašno čeljust
z dolgimi čekani proti nasprot-
niku in čakala udarca. Trenu-
tek nato se je zakadil lev na-
ravno v svinjo: le-ta pa je
spretno prestregla njegov ude-
rec s svojimi čekani, ki so ga
prvi hip odbili. Tedajci je lev
udaril svinjo po hrbtu s svojo
mogočno šapo, čije udarce je
čisto smrtonosen. Divja svinja
ni omagala. Z novo močjo je
zarila čekane v leva. Sigurno
so mu prodrli v telo. Lev je
malce zbežan odstopil in nato
zopet naskočil. Tudi zdaj ni
imel pravega uspeha. Divja
svinja je še vedno tičala na pol
v luknji in molela sovražniku
nasproti glavo z odprtimi čel-
justi, pripravljena vsak hip za
nove boje.

Lev je nekaj trenutkov sto-
pical okoli svinje nato pa je
klavno popihal in se zaril v
enega tistih jarkov, ki jih iz-
koplje v puščinah deževje. So-
vražnika sta očitno čakala
drug na drugega. To mi je po-
džgalo zvedavost. Po velikem
ovinku, da me ne bi ta ali ona
zver opazila, sem se skušal pre-
vidno približati zverinemu bo-
jišču. Posrečilo se mi je priti
zadaj za mravljišče v tako po-
zicijo, da bi utegnila moja pu-
ška — če bi mi bila dana izred-
na lovska sreča — zadeti oba
rivala, ali pa vsaj leva. Čeprav
imam oster pogled in sem zme-
rom gledal v ono stran, kjer
sta tičala sovražnika, me je ča-
kalo veliko presenečenje. Ko
sem izza termitskega gradu
previdno pogledal na bojišče,
ni bilo več niti leva niti divje
svinje. Kako in kam sta neki
izginila? Sta li nemara opazila
mene, skupnega sovražnika s
puško in jo popihala vsak na
svojo stran?

Pozorno sem preiskal zveri-
nje bojišče in opazil v bližini
svinjinoga zavetišča nekoliko
krvavih sledov. Luknja je bila
komaj meter široka. Svinje ni
bilo nikjer. A njeni koraki so
se v pesku dokaj dobro pozna-
li. Vodili so k majhni rečici,
pritoku Senegala. Zdi se, da se
zasledoval leva. Njegovo sled je
bilo že težje najti, zakaj levje
šape se ne udriajo v pesek. Šel
sem po neki stezi par sto me-
trov daleč, kar pridem na ne-
koliko mehkejši teren. Tukaj
se je steza izgubila med skupi-
no drevje, rastočih na izsuše-
nem, vendar pa še blatnem dnu
nekdanjega velikega jezera.

Tu so se levje šape že dobro
poznale in sem jih lahko sledil
vse do mesta, kjer je poganja-
la visoka trava. Ondi sem sto-
pal počasi in previdno, prever-
jen, da lev ni daleč od tega me-
sta. Nisem se motil. Kakih 50
korakov naprej sem opazil v
travi neko temno maso. Ali je
bil lev?

Plazil sem se kakor kača,
skrbno pazec, da ne vzbudim
levje pozornosti. Prišel sem na
15 korakov blizu. Lev je ležal
v globoki goščavi, kamor niso
mogli prodreti solnčni žarki.

Zdajci je dvignil glavo. Vid-
el sem, kako so se mu krčile
mišice. Oči so mu sevale v bes-
nem sovraštvu. V njih je ležala
groza. Mežikal je s trepalnica-
mi in stezal vrat, kakor da bi
hotel vsak trenutek skočiti po-
koncu. A vendar ni skočil. —
Lahko sem mirno nameril vanj
puško, zakaj "kralj zverin" je
bil v položaju, kakor se redko-
kdaj primeri lovcu na leve. —
Medtem ko sem mu že koval
usodo, so mi hodile po glavi
misli: Uboga žival, kako moč-
na si! Ko bi umela svojo moč
dobro izrabiti!

Čeprav sem imel pomisleke,
ali naj ubijem zver, ki se ne
more braniti, me je vendar red-
ka prilika zapeljala. Komaj je
puška počela, že je klonila mo-
gočna, plemenita levja glava.
Čul se je zategnjen glas. Na-
to hropenje. Kmalu je "kralj
zverin" poginil. Stopil sem k
njemu in zaril prste v bujne
grive. Čutil sem še lahne, poje-
majoče krče. Vrgel sem preko
trupla nekoliko vej.

STANOVANJE

s petimi sobami in zaprtim
porcem se odda v najem.
Blizu slovenske cerkve in
šole. V bližini ulične želez-
nice in elevetra. Poizve se:
1927 West 23rd St. 1. nad-
stropje, Chicago, Ill.

SLOVENSKEMU
OBČINSTVU

v Ely, Minn. naznanjam, da
sem pred kratkem odprl 5
in 10c trgovino poleg trgo-
vskega lokala Grahek Bros.
Sprejemam naročila za na-
grobne vence in nakitje za
poroke po zelo zmernih ce-
nah.

Priporočam se rojakom
za obilen poset moje trgo-
vine.

Otto Mayerle

TISKARNA
AMERIKANSKI
SLOVENEK

DOBRO

delo, postržbo
in nizko ceno
dobite pri nas!

Pišite nam po cene
predno oddate
naročilo drugam!

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

IZVRŠUJEMO

točno in po najnižjih cenah vsa v
tiskarsko stroko spadajoča dela. Zlasti
se priporočamo slavnim društvam za tiskanje
vseh uradnih tiskovin. Istotako vsem trgovcem,
obrnitnikom in posameznikom. Prestavljamo iz
slovenščine na angleško in obratno.
Nobeno naročilo preveliko, nobeno
premalno.